

Mathias Østerby
Holmgårdvej 84
7660 Bækmarksbro

Dato 05-06-2023
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

J.nr.: 09.17.21P19-4-22
Ref.: SIBN
Dir. tlf.: 9663 1112

§16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 39 07 50 75

P-nr. 1.023.010.778

Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro

27p og 4ad, Møborg Ejerlav, Møborg

Donskærvej 33, marts 2023

Godkendelse af den 5. juni 2023
Annoncedato den 7. juni 2023

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
1. Miljøgodkendelse med vilkår	6
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse.....	7
1.2.1. Dispensation for afstandskrav til naboskel.....	7
1.3. Begrundelse for afgørelsen	8
1.4. Vilkår og generelle regler.....	10
1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring	13
1.5. Offentlighed og høring	14
1.6. Klagevejledning.....	16
2. Generelle forhold	17
2.1. Meddelelesespligt	17
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	17
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	17
3. Miljøteknisk vurdering	20
3.1. Lokalisering.....	20
3.2. Landskab og planforhold	24
3.2.1. Landskabsvurdering.....	24
3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse	25
3.2.3. Erhvervsmæssig nødvendighed	25
3.2.4. Bygge- og beskyttelseslinjer	26
3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder	26
3.2.6. Alternativer og 0-alternativet	26
3.3. Dyrehold, staldanlæg og management	28
3.3.1. Produktionsareal	29
3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)	29
3.4. Gener	30
3.4.1. Lugt.....	30
3.4.2. Støj.....	31
3.4.3. Lys.....	32
3.4.4. Fluer og skadedyr	32
3.4.5. Støv.....	32
3.4.6. Transport	32
3.5. Forurening	34
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	34
3.5.2. Husdyrgødning og foder.....	34
3.5.3. Affald	35
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer.....	35
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	36
3.5.6. Driftens ophør	37
3.6. Ammoniakupåvirkning af natur	38
3.6.1. Beskyttet natur	38
3.6.2. Habitatvurdering	39
4. Bilag IV-arter.....	42
5. Bilag	48

Datablad

Ansøger	Mathias Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro
Konsulent	Fjordland Lotte S. Nielsen Reservevej 85 7800 Skive Tlf.: 96 63 05 56 lsn@fjordland.dk
Ejendommens adresse	Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro
Matrikelnummer	27p og 4ad, Møborg Ejerlav, Møborg
Virksomhedens art	Produktion af slagtesvin
Ejer	Mathias Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro
CVR-nummer	39 07 50 75
P-nummer	1.023.010.778
CHR-nummer	58 334
Kontaktperson	Mathias Østerby Tlf.: 22 64 57 20 mathias_oesterby@yahoo.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Foto af Donskærvej 33, marts 2023 Natur og Miljø, Lemvig Kommune

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske vurdering. Her redegøres for projektets påvirkning af omgivelserne og de stillede vilkår i afgørelsen begrundes.

Bilagsdelen indeholder ansøgers miljøkonsekvensrapport og relevante tekst- og kortbilag.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven og Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrlovbekendtgørelsen eller Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

*Miljøgodkendelse
med vilkår*

1. Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Husdyrbruget (slagtesvinebruget) på Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro er omfattet af en § 16b-miljøtilladelse fra 2021 med mulighed for etablering af et slagtesvineanlæg med tre staldbygninger, en bygning med foderlade, udleverings- og servicerum samt en 4.000 m³ gylletank med teltoverdækning. Der er tale om et helt nyt anlæg, hvor alle tidligere bygninger på ejendommen bliver fjernet.

I § 16b-tilladelsen er det oplyst, at projektet svarer til etape 1 af et påtænkt større byggeri på ejendommen. Det tilladte projekt – etape 1 af det nye anlæg – er realiseret og taget i brug.

Der ansøges nu om et projekt, der omfatter etablering af yderligere 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere som tilbygninger til det etablerede husdyranlæg. Udvidelsen – etape 2 – svarer til fuld udbygning af det påtænkte byggeri på ejendommen.

Husdyrbruget drives som et selvstændigt anlæg med en selvstændig miljøtilladelse/-godkendelse i forhold til ansøgers øvrige husdyrbrug. Udvidelsen er planlagt, så der kan være sammenhæng mellem bedriftens smågriseproduktion på Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro og kapaciteten til opfedning af slagtesvin.

Der er søgt godkendelse den 5. juli 2022 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 233 429.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, pkt.2.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

1.2.1. Dispensation for afstandskrav til naboskel

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrbruglovens afstandskrav til naboskel til etablering af projekterede stalde og gyllebeholder.

Dispensationen meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationen i godkendelsens afsnit 3.1.

På Lemvig Kommunes vegne den 5. juni 2023.

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

1.3. Begrundelse for afgørelsen

Projektet indebærer at det eksisterende staldanlæg udvides med yderligere 9 stalde til slagtesvineproduktion og to nye teltoverdækkede gyllebeholdere.

Staldanlægget søges godkendt efter den nye husdyrregulering ("stipladsmodellen"). Dette medfører, at der stilles vilkår om produktionsarealet på staldanlægget. Der er ikke krav til dyrenes vægtintervaller, eller et loft på antal producerede dyr pr år.

Staldanlæggets maksimale produktionskapacitet vil i stedet være reguleret efter velfærdslovgivningen, som blandt andet stiller minimumskrav til antal m² pr dyr.

Særkender ved den søgte produktion

Den søgte produktion udgør mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er herved omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, nr. 2 (IE-husdyrbrug).

Slagtesvineproduktion er kendetegnet ved at bestå af relativt få processer og stor automatik. En forholdsvis stor produktion kan derfor drives med en begrænset arbejdskraft.

Stalde indrettes med gyllesystem, hvor al afsat husdyrgødning fra dyreholdet opsamles i gyllekummer under staldgulvet og føres via fortanke og pumpeledninger til husdyrbrugets gyllebeholdere.

Slagtesvin fodres enten med færdigblandet tørfoder eller foder som blandes på ejendommen. Foderet består normalt af korn, soja- eller solsikkekrå, gærfløde, fedt, rapskager, valle, hestebønner eller andre proteinkilder og mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer. Foderkilderne opbevares i korn- og fodersiloer.

Slagtesvin fodres 2-5 gange i døgnet, hvor foderet doseres til de enkelte krybber i stierne via foderstrengene.

Det er kendetegnende for slagtesvineproduktion i forhold til andre produktionsgrene af husdyrbrug, at den indvirker på omgivelserne med en relativ høj ammoniakemission og et højt lugtbidrag.

Konventionel slagtesvineproduktion sker ved høj intensitet, hvor dyrene er i høj daglig tilvækst, typisk omkring 1 kg om dagen ved effektive producenter. Sammenholdt med, at velfærdskravene tillader en forholdsvis høj dyretæthed (0,65 m²/slagtesvin i vægtintervallet 85-110 kg) betyder det, at der er et stort ventilationsbehov i slagtesvinestalde for at sikre indeklimaet.

Ventilationsanlæg til slagtesvineproduktion er normalt dimensioneret til at kunne ventilere cirka 100 m³ i timen pr. stiplads.

I spidsbelastningsperioder, hvor der på grund af høj udetemperatur og mange kilo dyr på stald ventileres maksimalt, ventileres der på en produktion af den søgte størrelse omkring 400.000 m³ i timen.

Fluegener, større transporter og støj er andre almindelige påvirkninger, som kan forventes fra slagtesvineproduktion. Påvirkningerne adskiller sig ikke væsentligt fra andre typer husdyrbrug i samme størrelse.

Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i Husdyrbrugloven. Det er herunder konstateret, at det søgte projekt lever op til den fastsatte BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak.

Staldanlægget vurderes ikke i sig selv at medføre risiko for skadevirkninger som følge af ammoniakemissioner fra staldanlægget, eller risiko for påvirkning af Bilag IV-arter som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

Naturen i Lemvig Kommune er generelt presset af en høj baggrundsbelastning fra ammoniak. Hvor det søgte projekt isoleret set ikke vurderes at have en væsentlig virkning på tilstanden af naturen, så kan det ikke afvises, at baggrundsbelastningen medfører en gradvis forringelse af den biologiske mangfoldighed i kommunen.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gyllekanaler, rørføringer, gyllebeholdere, mv. Disse generelle regler har blandt andet til formål at forebygge forurening af jord og grundvand. Der føres kontrol med reglerne ved det kommunale tilsyn, ved beholderkontrolordningen og bedriftens egenkontrol med tekniske anlæg.

Husdyrbruget har en beredskabsplan som skal følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr.

Der er krav om god staldhygiejne, så lugtbidrag til omgivelser reduceres og forebygges.

Husdyrbruget er ved ibrugtagningen af godkendelsen forpligtet til at implementere og vedligeholde et miljøledelsessystem, og herigennem fortløbende arbejde på at reducere staldanlæggets samlede miljøpåvirkning.

Afgørelsen indeholder en dispensation for afstandskrav til naboskel. Der meddeles dispensation efter en konkret vurdering af, at dispensationen ikke påvirker nabo-matriklens anvendelse.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at staldanlægget kan godkendes efter den nye husdyrregulering uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Husdyrbruget skal desuden ved ibrugtagningen efterleve de generelle regler for IE-husdyrbrug i Husdyrlovbekendtgørelsens kapitel 17.

Reglerne fastsætter krav til miljøledelse, oplæring af personale, kontrol og vedligehold, beredskab, fodring, energieffektivitet, støj, egenkontrol og dokumentation og driftens ophør.

1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må udgøre

4.135 m² med staldsystemet *delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.*

Staldanlægget må anvendes til produktion af smågrise og slagtesvin.

2. Lokalisering og udformning af nye gyllebeholdere

De projekterede gyllebeholdere, hver på 4.000 m³ skal placeres som ansøgt med en afstand til naboskel mod vest på minimum 25 meter, jf. kort i bilag 2.

Diameteren på de to gyllebeholdere må ikke overstige 33,6 meter, svarende til et overfladeareal på 883 m³ for hver gyllebeholder.

Begge gyllebeholdere skal etableres med teltoverdækning.

Drift af teltoverdækkede gyllebeholdere

Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Skader på teltoverdækning skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

3. Lokalisering og udformning af nye stalde

De projekterede stalde skal placeres og dimensioneres som ansøgt i ansøgnings-skema 233 429, vist på situationsplan i bilag 1.

Afstanden fra nærmeste del af de projekterede stalde til matrikel 27x, Møborg Ejerlav, Møborg skal være minimum 13 meter.

4. Samtidighed i byggeri

Opførelse og overdækning af de to projekterede gyllebeholdere skal ske samtidigt med opførelse af det øvrige projekterede staldanlæg.

5. Opbevaring af husdyrgødning

Der må opbevares husdyrgødning i husdyrbrugets gyllebeholdere og fortanke.

Gyllebeholderne har en samlet opbevaringskapacitet på 12.000 m³.

Husdyrgødning må kun opbevares i gyllekanaler under stalde i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for hyppig udslusning af flydende husdyrgødning i slagtesvinestalde.

6. Beplantning omkring gyllebeholdere

Der skal etableres og til steds vedligeholdes en beplantning omkring gyllebeholdere, jævnfør beplantningsplan i bilag 3.

Beplantningen skal etableres som et læhegn i minimum to rækker og bestå af træer, som med tiden opnår en tilsvarende højde, som de eksisterende læhegn og beplantninger i nærområdet.

Beplantningen skal være etableret senest 3 måneder efter at det projekterede byggeri er opført. Hvis frossen eller vandlidende jord umuliggør beplantningsarbejdet inden for den fastsatte tidsfrist, kan tilsynsmyndigheden efter anmodning fra ansøger forlænge fristen i yderligere 3 måneder.

7. Gyllekøling

Indretning og drift

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 1 - 12 - i alt 3.100m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med et gyllekølingsanlæg.

2. Gyllekølingsanlægget skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 28,1W/m²

3. Den samlede årlige køleydelse skal være på 761.908,8 kWh

4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlæg. Energi-måleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

7. Ved udskiftning af komponenter, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.

9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

10. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporteringer, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

8. God hygiejne på husdyrbruget

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

Stalde og ventilationsafkast skal rengøres efter hvert hold dyr.

9. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre, der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

10. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

11. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangspand, beregnet til formålet.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.
Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud ad døre og porte, en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

12. Forebyggelse af forurening via afløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på husdyrbruget.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres på en måde, der indebærer risiko for udledning af forurenende stoffer til overfladeafløb.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

13. Driftens ophør

Ved husdyrbrugets fuldstændige ophør skal der ske oprydning og rengøring af alle stalde, opbevaringsanlæg og udendørs arealer.

Driftsherren skal orientere tilsynsmyndigheden senest to uger efter ophør.

Gyllekanaler og rørføringer skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.

Husdyrgødning og vaskevand skal føres til husdyrbrugets gyllebeholdere og udbringes eller flyttes inden for en rimelig tid, dog senest inden for et år efter driftens ophør.

Olieoplag, kemikalier og affald som hidrører husdyrbrugets drift skal bortskaffes efter gældende regler og senest tre måneder efter driftens ophør.

1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring

Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021, § 38 fastsætter et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og § 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, [...], foretage effektiv rengøring efter endt ophold

1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og

2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

1.5. Offentlighed og høring

For-offentlig høring

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside ved for-offentlig høring i perioden 8. juli – 5. august 2022 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig.

Lemvig Kommune har ikke modtaget henvendelser under den for-offentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (1.153 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte og borgere, som har anmodet om at blive hørt, orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Bavnehøjvej 14, 7660 Bækmarksbro
- Bavnehøjvej 16A, 7660 Bækmarksbro
- Bavnehøjvej 21, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 31, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 35, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 37, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 39, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 41, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 43, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 46, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 50, 7660 Bækmarksbro
- Donskærvej 55, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 11, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 12, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 16, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 21, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 23, 7660 Bækmarksbro
- Kattenhøjvej 24, 7660 Bækmarksbro
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk

- Rådet for Grøn Omstilling, info@ecocouncil.dk, info@rgo.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringssvar i forbindelse med nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på <https://lemvig.dk> den 7. juni 2023 og ved annoncering i Lokaltidningen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro
- Fjordland Lemvig, lsn@fjordland.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, tnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@ecocouncil.dk, info@rgo.dk
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, goldengirl@mail.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, samt følgende;

- Ejer af Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro
- Enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber den 5. juli 2023.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger typisk på med Nem-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsanmeldelse til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25 (BEK nr. 2243 af 29. nov. 2021).

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Det godkendes, at staldanlægget på Donskærvej 33 udvides med stalde og gyllebeholdere som ansøgt.

Afgørelsen anses for at være taget helt eller delvist i brug når byggeriet er påbegyndt, eller der er indgået bindende kontrakter for byggeriets udførelse.

Hvis godkendelsen efter ibrugtagen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Fristen for at tage godkendelsen i brug er 6 år fra datoen for den offentlige annoncering af afgørelsen.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i Husdyrbrugloven, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 2, i Husdyrbrugloven.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1 i Husdyrbrugloven. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrbruglovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,

- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40, stk. 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, så husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i 2031, medmindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk vurdering

3. Miljøteknisk vurdering

I dette kapitel begrundes afgørelsens vilkår i afsnit 1.4. Vurderingerne, der ligger til grund for de stillede vilkår er i vid udstrækning baseret på miljøkonsekvensrapporten, som indeholder en uddybende miljøteknisk beskrivelse af projektet.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1 i denne afgørelse.

3.1. Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til åbne vandløb og søer større end 100 m², hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter, som også gælder for dræn.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Stalde, der fortsætter i uændret drift, er ikke omfattet af afstandskravene.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af projekterede husdyr- eller gødningsopbevaringsanlæg.

Afstand til	Afstand målt	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven
§ 6 (nabobeboelser og boligområder)		
Nabobeboelse Donskærvej 41	260 m	50 m
Lokalplanområde til boligformål, mv. Møborg	2,2 km	50 m
Byzone/sommerhusområde Bækmarksbro byzone	4,3 km	50 m
§ 7 (ammoniakfølsom natur)		
Kategori 1- eller 2-natur Hede syd for Sækken (kategori 2)	1,1 km	10 meter
§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)		

Naboskel		
Matrikel 6q	25 m	30 m
Matrikel 27x	13 m	
*Ikke-almene vandforsyningsanlæg		
DGU 63.559	230 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg		
Vemb Vandværk (Holstebro Kommune)	6 km	50 m
**Vandløb (inkl. dræn)	108 m	15 m
Åbne vandløb og søer (gyllebeholder)	100 m	100 m
Offentlig vej og privat fællesvej		
Donskærvej	25 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på samme ejendom		
Ingen beboelse	-	15 m

**På ejendommen er borerne DGU 63.1193 og DGU 63.505 blevet sløffet i forbindelse med opførelse af det eksisterende staldanlæg i 2021.*

***Skelgrøften mellem matrikel 27p og 27x ligger 13 meter fra projekterede stalde og 94 meter fra projekterede gyllebeholdere. Skelgrøften vurderes ikke at være et vandløb, se bilag 8.*

Afstandskrav til naboskel, matrikel 6q og 27x er ikke overholdt.

Alle øvrige afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 vurderes at være overholdt.

Dispensation for afstandskrav til naboskel 6q og 27x

Den søgte gyllebeholder mod vest og de tre nye sydlige stalde overholder ikke afstandskravet til naboskel, som er 30 meter.

Hvor overholdelsen af afstandskravet ikke er mulig, følger det af Husdyrbruglovens § 9, stk. 3, at kommunalbestyrelsen kan dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift.

Det følger af Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis, at adgangen til at dispensere for afstandskrav efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 skal anvendes restriktivt.

Miljøstyrelsens husdyrvejledning:

Hvis det i en konkret sag ikke er muligt for husdyrbruget at finde en egnet placering, der er i overensstemmelse med afstandskravene, kan kommunen efter omstændighederne dispensere fra et eller flere af kravene, hvis husdyrbruget redegør for, hvorfor det ikke er muligt at finde en placering uden for forbudszone uden andre væsentlige gener eller en væsentlig øget forurening. Der er tale om konkret

vurdering af sagens omstændigheder, hvor kommunen i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler afvejer hensynene til husdyrbruget over for de hensyn, som varetages med det afstandskrav, som fraviges.

Det fremgår yderligere af Miljøstyrelsens vejledning, at

[...] Der kan ikke uden videre dispenseres fra afstandskravene, blot fordi en bygning eller et opbevaringsanlæg kommer til at ligge lidt mindre hensigtsmæssigt for driften. Driftsmæssige hensyn kan dog tillægges større betydning, hvor der er tale om dispensation fra afstand til naboskel mod åbne marker i landzone.

Ansøger søger dispensation og refererer i den forbindelse til den tidligere meddelte § 16b-tilladelse. Begrundelsen for at søge dispensation er her sammenfattet af Lemvig Kommune:

Byggefeltet ligger på en relativt smal matrikel (27p), hvor et staldanlæg af den ønskede størrelse og udformning ikke kan placeres uden overskridelse af afstandskrav til naboskel.

Nabomatriklerne (matr. 27x og 6q) er omdriftsarealer uden nærliggende bebyggelse.

En dispensation fra afstandskrav til disse arealer vurderes dermed ikke at kunne medføre gener for nabolodsejere eller omkringboende.

Lemvig Kommune har tidligere meddelt dispensation, hvor det bl. a. er begrundet i hensynet til ejendommens fremtidige udvidelsesmuligheder. Ansøger har derved en berettiget forventning om, at der kan meddeles dispensation til det søgte projekt.

Gyllebeholder

Lemvig Kommune vurderer, at det er muligt at forrykke den vestlige gylleholders placering cirka 5 meter mod øst og herved overholde afstandskravet til naboskel. Dette kan dog tilsidesætte driftsmæssige hensyn.

En placering indtil 25 meter fra naboskel, hvor nabomatriklen er landbrugsjord i omdrift (åben mark i landzone), vurderes ikke at være i konflikt med de overordnede beskyttelseshensyn.

Lemvig Kommune vurderer på den baggrund, at der kan dispenseres for afstandskravet til naboskel, indtil en afstand på minimum 25 meter fra naboskel.

Der dispenseres for afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7 jævnfør lovens § 9, stk. 3.

Staldbyggeri

Lemvig Kommune vurderer at det ikke er muligt at realisere det søgte projekt uden dispensation for afstandskrav og at der er tale om et trinvis projekt, hvor første trin er realiseret og hvor det næste trin også indebærer dispensation for afstandskrav til naboskel. Det søgte projekt påvirker ikke driften af nabomatriklerne, der er landbrugsjord i almindelig omdrift. Potentialet for fremtidige udvidelser afhænger af en dispensation på grund af det søgte projekts udformning.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af at projektet med særligt hensyn til potentialet for ejendommens fremadrettede drift som landbrugsejendom, at der er grundlag for at dispensere for afstandskravet til naboskel.

Der dispenseres for afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7 jævnfør lovens § 9, stk. 3.

3.2. Landskab og planforhold

3.2.1. Landskabsvurdering

Landskabsvurderingen er udført på grundlag af Lemvig Kommunes landskabskarakteranalyse fra 2013/14 og en konkret landskabsvurdering.

Landskab og geologi

Donskær betegner det østligste område i landskabskarakterområdet Bækmarksbro hedeslette. Dette landskabsområde er overordnet set domineret af den flade og vidtstrakte hedeslette, der strækker sig i større og større skala mod vest og syd fra sit udspring ved Rom, syd for Lemvig Sødals markante tunneldal. Mod øst, syd for Klosterheden opleves hedesletten i mindre skala på grund af mere udbredt beplantning.

Donskær er en iøjnefaldende flad hedeslette, som afgrænses mod nord af plantagen Sækken, syd for Klosterheden og Damhus Å mod syd. Hedeslettens markante flade udtryk er landskabeligt sårbart. Større sammenhængende skovrejsninger, store, flade marker, langstrakte læhegn og vindmølleprojekter påvirker landskabet i væsentlig grad og området rummer i dag ikke særlige landskabelige værdier.

Donskærvej gennemskærer Donskær i øst-vestgående retning. Fra vejen opleves Donskær som et karakteristisk, monotont slettelandskab, som fremstår delvis forladt dels på grund af de store afstande mellem områdets beboelser, og det synlige forfald af forladte ejendomme. Nye og store landbrugsbyggerier til husdyrproduktion ses i det perspektiv som en fornyelse.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Den nuværende bygningsmasse dækker cirka 3.000 m² og består af foderlade, tre stalde og en overdækket gyllebeholder.

Den projekterede udvidelse består af ni nye stalde på et byggefelt på i alt 5.835 m², to nye overdækkede gyllebeholdere, hver med et ansøgt grundareal på 883 m² og en samlet højde med teltoverdækning på cirka 10 meter.

Det samlede byggefelt forøges fra cirka 3.000 m² til cirka 10.000 m².

Projektet er opdelt i to trin, hvor dette projekt omfatter andet trin. Første trin blev realiseret i 2021/22.

Ved besigtigelse af projektlokaliteten er det konstateret, at projektet ved etablering af afskærmende beplantning ikke påvirker særligt værdifulde landskaber eller landskabsrum. Foto af det bestående anlæg med landskabsbeskrivelse og -vurdering ses i bilag 4.

De projekterede gyllebeholdere med teltoverdækning er de mest fremtrædende elementer. Staldene er lavere bygninger, som ikke vil fremstå markant eller definerende for staldanlægget.

Der stilles vilkår om beplantning omkring gyllebeholdere med henblik på at dæmpe beholdernes udtryk og herved mindske påvirkningen af det lokale landskab. Skitse af beplantningsplan ses i bilag 3.

Forholdet til kommuneplan 2021-33

Ejendommen er lokaliseret øst for Møborg Bakkeø, der er udpeget i kommuneplanen som geologisk og landskabeligt bevaringsværdigt område. Projektet har ikke et omfang, der vurderes i væsentlig grad at påvirke indsigten til eller oplevelsen af bakkeøen.

Den overordnede målsætning i kommuneplanen er dels at bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet, dels at finde balance mellem at beskytte og benytte landskaberne.

Det fremgår af planen: *I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser.*

Det følger samtidig af den generelle lovgivning om planlægning i det åbne land, at erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på landbrugsejendomme i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse som udgangspunkt skal tillades, eventuelt med krav om afskærmende beplantning.

Projektet vurderes at være foreneligt med kommuneplanens retningslinjer.

Samlet vurdering

Det søgte projekt vurderes ikke at have et omfang, som vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke indsigten til Møborg bakkeø, fortidsminder eller andre væsentlige landskabselementer.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at det projekterede byggeri opføres som ansøgt med den valgte placering, udformning og dimensionering.

Lemvig Kommune stiller desuden vilkår om, at der etableres beplantning om husdyrbrugets gyllebeholdere, så deres fremtoning dæmpes.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller geologiske formationer i området.

3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse

Projekterede stalde og gyllebeholdere søges etableret i umiddelbar tilknytning til det eksisterende anlæg. De to gyllebeholdere søges opført på nabomatriklen, 4ad, som også ejes af ansøger. Uanset at de to gyllebeholdere opføres på en anden matrikel, anses tilknytningskravet at være opfyldt.

3.2.3. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det søgte projekt indebærer, at det nuværende staldanlæg med slagtesvineproduktion udvides til en årsproduktion på 20.000 – 24.000 slagtesvin.

Udviklingen af en landbrugsejendom, herunder også større udvidelser, anses som udgangspunkt for erhvervsmæssigt nødvendigt.

Projektet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt, da der er sammenhæng mellem den ønskede produktion af slagtesvin og det projekterede anlægsarbejde og den projekterede bygningsmasse.

Ansøger producerer smågrise på hovedejendommen og projektet på Donskærvej 33 er dimensioneret til at kunne aftage hovedejendommens smågriseproduktion.

Projektet indebærer at der etableres to overdækkede gyllebeholdere, hver med en kapacitet på 4.000 m³. Sammen med den allerede etablerede beholder giver det en samlet opbevaringskapacitet på 12.000 m³. Kapacitet i gyllekanaler under stalde indregnes ikke som opbevaringskapacitet, da et forventet kommende lovkrav om hyppig udslusning bevirker, at gyllekanalerne ikke kan anvendes som lager.

Jævnfør normtal for 2022 udskiller slagtesvin 0,5 ton husdyrgødning ab dyr. Ved en årsproduktion på op til 24.000 slagtesvin produceres der cirka 12.000 ton, svarende til cirka 12.000 m³ husdyrgødning.

En opbevaringskapacitet for husdyrgødning på op til 12 måneder anses for erhvervsmæssigt nødvendigt.

3.2.4. Bygge- og beskyttelseslinjer

Projektet er uden for kystnærhedszonen, å- og sø-beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder

Donskær er udpeget som kulturhistorisk interesseområde. Lemvig Museum fortæller om udpegningen:

Donskjær var et fugtigt moseområde, der blev brugt til tørvegravning. Ved Hedeselskabets hjælp fik et par lokale folk imidlertid iværksat et omfattende udtørningsarbejde, som blev påbegyndt i sommeren 1948. I foråret 1950 var området klar til tilsåning, og der var anlagt to indgrøftede hovedveje. Området blev brugt til græsning, men der blev også snart anlagt nogle ejendomme, der dyrkede den nyindvundne jord. Området har stadig karakter af et opdyrkningslandskab, fladt og vidtstrakt med grøfter og enkelte tilbageblevne kær.

Der er adskillige oldtidshøje i et område 600-1.000 meter nord for Donskærvej 33 og området er den sydlige del af en kulturhistorisk udpegning af et kulturmiljø med spor efter en "adelvej"; middelalderens parallel til nutidens hovedveje. Der er ikke indsigt til oldtidshøjene fra Donskærvej.

Fortidsmindebeskyttelseslinjer ses i bilag 5.

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for byggeprocessen.

Læs mere på Holstebro Museums hjemmeside:

<https://kulmus.dk/forside/arkaeologi/skal-du-bygge-2/>

3.2.6. Alternativer og 0-alternativet

En ansøgning om § 16a-godkendelse af et IE-husdyrbrug skal indeholde en beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som bygherren har undersøgt, og som er relevante for det fremlagte projekt og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne.

De væsentlige mulige alternative løsninger kan være en anden placering eller udseende, en anden sammensætning af husdyrholdet eller andre adgangsforhold.

Ansøger har i § 16b-ansøgning fra 2021 (projektets første trin) beskrevet følgende alternativ:

En alternativ placering af staldanlægget kunne være på matr. nr. 27r mod øst, der også hører ind under ansøgers ejendom (Donskærvej 33). Dette areal ligger væsentligt længere fra den eksisterende vejadgang og på den anden side af et beskyttet vandløb, dvs. tilkørselsforhold og overkørsel ift. vandløb vil være udfordringer, der gør placeringen miljømæssigt mindre hensigtsmæssig end den ansøgte placering.

Lemvig Kommune konstaterer herved, at ansøger har beskrevet et alternativ med hensyn til projektets placering.

Ejer har desuden begrundet fravalg af en udvidelse af hovedejendommen med sohold og smågrise på grund af høj risiko for smittespredning.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag C, pkt. 3 om væsentlige alternativer vurderes heraf at være opfyldt.

3.3. Dyrehold, staldanlæg og management

Staldanlægget rummer over 2.000 stipladser til slagtesvin og der er herved tale om et IE-husdyrbrug, omfattet af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, punkt 2.

Lemvig Kommune vurderer ud fra miljøkonsekvensrapporten, at det søgte projekt anvender den bedste tilgængelige teknik ved indretning og drift af staldanlægget.

Projektets teknologier til ammoniakreduktion

Delvist fast gulv

Produktionsarealet er med staldsystemet delvist fast gulv (25 - 49%).

Ved dette staldsystem udgør 25 - 49% af det samlede stiareal fast gulv. Ved "fast gulv" forstås, at der ikke er gyllekumme under det faste gulv. Gyllekummerne har derfor et mindre overfladeareal end i en fulddrænet stald, og den mindre overflade bevirker en mindre ammoniakfordampning fra gyllen.

Fast overdækning af gyllebeholdere

Overdækning af gyllebeholder med telt er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste og tilbageholder ifølge Teknologilisten dobbelt så meget ammoniak end naturligt flydelag. De to projekterede 4.000 m³ gyllebeholdere skal overdækkes med telt.

Gyllekøling

Gyllekøling udføres ved at støbe køleslanger ned i gyllekummernes overflade. Når gyllen afkøles, hæmmes de mikrobielle og kemiske processer, der frigiver lugt og ammoniak fra gyllen. Jo mere gyllen afkøles, jo mindre ammoniak bliver der frigivet. Der er dog en grænse for, hvor kold gyllen må være, da den køligere gylle påvirker staldens klima og dyreholdets velfærd.

Gyllekøling er godkendt af Miljøstyrelsen og optaget på Teknologilisten, <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/>

Det fremgår af Teknologilistens godkendelsesvilkår, hvordan den ammoniakreducerende effekt af kølingen beregnes. Lemvig Kommune vurderer, at den søgte reduktionseffekt på 20,7 er opnåelig ved gyllekøling, da teknologien er godkendt til en reduktionseffekt på op til 30 %.

Den konkrete effekt af gyllekølingen i det søgte projekt afhænger af varmepumpens størrelse, arealet af gyllekummer med køleslanger og anlæggets driftstimer.

Miljøledelse

IE-brug skal indføre og vedligeholde et miljøledelsessystem.

Systemet skal indeholde en miljøpolitik, konkrete miljømål, handleplaner, løbende evaluering og dokumentation for husdyrbrugets miljøpræstation.

Kommunen udfører kontrol med husdyrbrugets miljøledelsessystem ved miljøtilsyn.

3.3.1. Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Det samlede produktionsareal udgør 4.135 m² delvist fast gulv (25 – 49 %).

Der stilles vilkår om det søgte produktionsareal og gulvtype, så forudsætningerne for lugt- og ammoniakberegningerne i den digitale ansøgning fastholdes.

3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt.

Kravet er i den digitale ansøgning, skema 233 429 beregnet til 6.768 kg N/år.

Ammoniakemissionen for projektet er 6.760 N/år.

Det konstateres, at projektet opfylder BAT for hvad angår ammoniakemission.

Virkemiddel til at opfylde BAT-kravet er delvist fast gulv, fast overdækning af gyllebeholdere og gyllekøling.

De valgte virkemidler fastholdes i afgørelsens vilkår. Effekten af teltoverdækning af de to gyllebeholdere er 353 kg N/år og projektet forudsætter derfor, at begge gyllebeholdere etableres med teltoverdækning senest på samme tid som staldanlægget.

I tilfælde af, at begge beholdere ikke etableres, eller at de ikke begge etableres med teltoverdækning, vil emissionsgrænseværdien for BAT ikke være opfyldt. Der stilles derfor vilkår om samtidighed i etableringen af gyllebeholdere med overdækning og staldbyggeri.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU/1 LE)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningsystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande dels efter "NY model", der anvender lugtkoncentrationsenheden Odour Units (OU) og "FMK-model", der anvender enheden LugtEnheder (LE). Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

Nærmeste enkeltbeboelse og samlet bebyggelse er udpeget på kort i bilag 5.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel. Alle geneafstande er efter "NY model".

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.

Områdetype	Geneafstand	Målt afstand
Enkelt beboelse Donskærvej 35	335,2 meter	416,1 meter
Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område Boligområde, Møborg	806 meter	2.270,4 meter
Byzone/sommerhusområde Bækmarksbro byzone	1.036,1 meter	4.433,7 meter

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper.

Lugtmissionsberegningerne i skema 233 429 er baseret på lugtmissionstal fra stalde, som forudsætter at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Vilkåret indebærer at stalde og ventilationsanlæg skal rengøres efter hvert hold dyr.

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Lemvig Kommune skal sikre, at det søgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet og stiller derfor vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser.

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land med god afstand til samlede bebyggelser, byzoner og andre mere støjfølsomme områder. Støjgrænseværdier fastsættes derfor ved støjgrænserne for områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

Støjvilkåret skal overholdes både i og ved nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

Den nærmeste naboejendom er Donskærvej 41, som ligger cirka 250 meter fra de nærmeste områder på Moselund, hvorfra der kan forventes støjende aktiviteter.

Under idealforhold falder støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 250 meter fra kilden være reduceret med cirka 60 dB(A). "Hårde" og "bløde" overflader vil reflektere og absorbere lyden. En murstensvæg kan reflektere og forstærke lyd, mens et læhegn vil absorbere og dæmpe lydens udbredelse.

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) i nattetimer (kl. 22 – 7) i en afstand af 250 meter, bør støjkilder på anlægget i nattetimer som udgangspunkt ikke overstige 100 dB(A).

Ingen af staldanlæggets støjkilder, beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 9.1, vurderes i sig selv eller i kumulation med andre støjkilder at medføre støjbidrag med en kildestyrke på 100 dB(A) i nattetimerne.

Indgår der berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjkilder eller krav om at særligt støjende aktiviteter skal udføres i bestemte tidsrum.

3.4.3. Lys

Der skal anvendes energieffektiv belysning på husdyrbruget, jævnfør § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der vil være udendørs belysning ved ind- og udleveringsrampe. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at udleveringsrampe er afskærmet og at lys herved også er afskærmet.

Det vurderes heraf at udendørs belysning er afskærmet og at der som følge af anlæggets lokalisering ikke er risiko for fjernvirkninger af udendørs lyskilder eller lys fra stalde.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Ved en almindelig forebyggende indsats, vurderes naboer ikke at blive berørt af fluer og skadedyr fra husdyrbruget. Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen for at sikre en tilstrækkelig og effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Der stilles desuden vilkår om at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, for at medvirke til at forebygge fluer og skadedyr.

3.4.5. Støv

IE-husdyrbrug skal reducere støv fra staldanlæg, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48.

Husdyrbrugets daglige drift vurderes ikke at indebære aktiviteter, som medfører støv uden for ejendommen. Det vurderes, at der ved det generelle krav i § 48 ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

3.4.6. Transport

Lemvig Kommune vurderer, at de beskrevne transporter til og fra ejendommen er inden for, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af den søgte størrelse.

Transporter som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten vurderes ikke at give anledning til væsentlige virkning på omgivelserne i form af gener fra støj, støv, lugt og rystelser.

Der henvises til god landmandspraksis: at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Færdsel på offentlig vej reguleres i Færdselsloven og håndhæves af politiet.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Mængden af tagvand på ejendommen forøges betragteligt ved etablering af det projekterede staldanlæg. Håndtering er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten:

Tagvand fra de nye bygninger (ca. 4.000 m²) vil i lighed med tagvand fra ejendommens etablerede bygninger og tidligere bygninger blive udledt gennem lukkede afløb til grøfter nord og syd for staldanlægget. Grøfterne har forbindelse til vandløb, der løber til Damhus Å.

Krav om tilladelse til nedsivning eller udledning af tag- og overfladevand

Ved forøgelse af befæstet areal med afledning af overfladevand, skal der søges en tilladelse til udledning eller nedsivning af tag- og overfladevand efter Spildevandsbekendtgørelsens § 28.

Udlednings- eller nedsivningstilladelse skal søges via www.bygogmiljoe.dk.

Nærmere vejledning om udledningstilladelser fås hos Lemvig Kommune, <https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/tagvand-og-overfladevand>.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om forbud mod oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i tekniske anlæg indrettet til formålet.

Husdyrbrug med dyrehold skal som minimum have 6 måneders opbevaringskapacitet. Normalt vil der være behov for 9 måneders kapacitet på ejendomme med konventionel svineproduktion.

Ved etablering af to nye gyllebeholdere har ejendommen en samlet kapacitet i gyllebeholdere på cirka 12.000 m³.

Ved en årsproduktion på op til 24.000 slagtesvin og 0,5 t gylle ab dyr, svarer kapaciteten cirka til et års produktion af husdyrgødning.

Der stilles vilkår om at der er samtidighed i byggeriet og det er herved sikret, at der er cirka 12 mdr. opbevaringskapacitet. Det er desuden i afsnit 3.2.3 vurderet, at en opbevaringskapacitet af husdyrgødning på op til 12 måneder er erhvervs-mæssigt nødvendigt.

Foder og foderoplag

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 stiller generelle fodringskrav, som har til hensigt at reducere de udskilte mængder kvælstof og fosfor fra dyreholdet.

EU's foderhygiejneforordning stiller herudover en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplag, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold, foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at de generelle regler efterleves.

3.5.3. Affald

Lemvig Kommune stiller vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget. Vilkåret omfatter også oplag af farligt affald herunder eventuelle oplag af spildolie og pesticidrester i relation til markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af uhensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/affald>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Ud fra miljøkonsekvensrapportens beskrivelser, vurderes husdyrbruget ikke at anvende råvarer og hjælpestoffer, som er ud over det normale i konventionel svineproduktion.

Basistilstandsrapport

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988, hvor nævnet udtaler:

Det bemærkes i øvrigt, at der med "relevante farlige stoffer" i godkendelsesbekendtgørelsens § 14¹ menes stoffer, der er af en karakter og mængde, som kan

¹ Bekendtgørelse nr. 669 af 18. juni 2014 om godkendelse af listevirksomhed

indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Svinebrug er ikke omfattet af pligten til basistilstandsrapport, idet de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Husdyrgødning

Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Andre aktiviteter

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening udløser ikke krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

På ovenstående grundlag vurderer Lemvig Kommune, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport.

Hvis husdyrbruget ønsker at anvende, fremstille eller frigive farlige stoffer, forudsætter det, at der udarbejdes en basistilstandsrapport, som godkendes af Lemvig Kommune.

Husdyrbruget vurderes ved de stillede vilkår at kunne drives uden risiko for forurening af jord og grundvand.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at oplære personale i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr.

Oplæringsmateriale til personalet skal kunne fremvises ved tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligehold. Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller.

Der er også krav om at IE-brug udarbejder en beredskabsplan. Der er udarbejdet en beredskabsplan for staldanlægget. Beredskabsplanen skal løbende ajourføres i forhold til ejendommens drift og indretning og de til enhver tid gældende krav for beredskab.

Lemvig Kommune kontrollerer, at husdyrbruget efterlever bekendtgørelsens § 43 og § 44 ved tilsyn.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer, at bekendtgørelsens krav og kommunens tilsyn i tilstrækkelig grad forebygger og modvirker forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.5.6. Driftens ophør

Ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug gælder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 og kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse.

IE-husdyrbrug skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

På baggrund af risikovurderingen kan tilsynsmyndigheden gå i dialog med driftsherren og kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af jord- og grundvandsforurening udføres rettidigt og om nødvendigt påbyde konkrete tiltag.

3.6. Ammoniakpåvirkning af natur

3.6.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til husdyrbruget på Donskærvej 33, men husdyrbruget vil også bidrage til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området for perioden 2018-20 er cirka 14,1 kg N/ha/år, jævnfør data fra arealinformation på miljøportalen: <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission i ansøgningssystemet på <https://husdyrgodkendelse.dk> sker ud fra produktionsarealet, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsregninger ved en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningssystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at ansøgningens 8-årsdrift er korrekt.

Bilag med beregningspunkter og -resultater ses i bilag 6 og 7.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget ligger cirka 4 km nordøst for nærmeste kategori 1-natur; et rigkær ved Damhus Å, som ligger i Natura 2000-område 65, Nissum Fjord.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på rigkæret er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven.

Staldanlægget ligger cirka 1,2 km syd for nærmeste kategori 2-natur, hedearealer syd og øst for plantageområdet Sækken.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på nærmeste hedeområde er beregnet til 0,3 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose cirka 1 km syd for staldanlægget ved Damhus Å og en hede cirka 1,1 km nord for staldanlægget, syd for Sækken.

Merdepositionen på både mosen og heden er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Et vandløb med tilløb til Damhus Å strømmer cirka 110 meter øst for staldanlægget. Det grøft-lignende vandløb er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 og projektet må ikke medføre en tilstandsændring af vandløbet.

Vandløb er ikke omfattet af et særligt ammoniakbeskyttelsesniveau i Husdyrbruget-loven og der er ikke beregnet ammoniakdeposition på den § 3-beskyttede grøft.

Der er ikke andet udpeget beskyttet natur inden for 500 meter af det projekterede staldanlæg.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://oldwiki.mst.dk/husdyrvejledning.default.aspx>.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt og projektet indebærer ikke merdeposition af ammoniak på beskyttede naturområder, eller totaldepositioner, som overstiger 0,3 kg N/ha/år.

Der er ikke andre naturtyper inden for 500 meter af projektlokaliteten.

Det vurderes heraf, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

3.6.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale

regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes cirka 60 naturtyper og mere end 100 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Natura 2000-område 65, Nissum Fjord ligger cirka 3,5 km sydvest for staldanlægget.

Der er 5 km eller længere fra staldanlægget til andre Natura 2000-områder.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje.

Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgerterne, plettet rørvagtel, rørdrum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobbersneppe, fjordterne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 65 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på de nærmeste ammoniakfølsomme arealer i Natura 2000-område er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at ammoniakemissionen fra projektet ikke påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområder, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arter på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65 eller andre mere fjernt liggende Natura 2000-områder.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lods-ejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at der på sagsbehandlingstidspunktet er registreret bilag IV-arterne markfirben og bæver inden for cirka 2 km af staldprojektet. Odder og spidssnudet frø er registreret inden for 3 km. Ingen af arterne er registreret inden for 1 km af staldanlægget

Der er ikke registreret andre bilag IV-arter inden for 2 km af staldanlægget, men følgende arter kan ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, strandtudse, stor vandsalamander, grøn kølleguldsmed og ulv.

Bæveren er optaget på rødlisten 2019 som truet, odderen og markfirben som sårbar og spidssnudet frø som næsten truet.

Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Odder

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let affladede hale. Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om

sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærodder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder og forstyrrelser, fx vejanlæg, der krydser vandløb. Slåning og oprensning af vandløb kan også have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

Odderen findes i Damhus Å. Den søger dog næppe opstrøms i de mindre vandløb og grøfter i området nær staldprojektet, da vandløbene og grøfterne ikke rummer egentlige bestande af fisk eller skaldyr, som kan danne fødegrundlag for odderen.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Markfirbenet er registreret på hedeområder syd for Sækken, cirka 1,1 km nord for staldprojektet. Uforstyrrede mark- og grusveje omkring ejendommen er lokalt potentielle levesteder for markfirbenet.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø er registreret på naturområder langs Damhus Å, cirka 1,5 km sydvest for staldprojektet. Det nærmeste potentielle levested for spidssnudet frø er i og ved tre § 3-beskyttede søer, cirka 800 meter syd for projektet.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i Klosterheden i 1999, og der er siden etableret en fast og stor bestand af bævere i Flynder Å-systemet, hvorfra den spreder sig til de omkringliggende vandløbssystemer, herunder Damhus Å.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvarterer er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Brunflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer i skove, men brunflagermusen benytter også bygninger.

Troldflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer og lignende, men troldflagermusen benytter også bygninger.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvarterer er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvarterer er især kalkgruber, klippespalter og kældre.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Forladte bygninger i Donskær kan ikke afvises som opholdssted for flagermus.

Plantageområdet Sækken cirka 1,5 km nord for staldprojektet er det nærmeste naturområde med potentielt leve- og opholds- og fødesøgningsområde for flagermus.

Birkemus

Birkemus findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Birkemusen har de nærmeste potentielle leve- opholds- og fødesøgningsområder på uforstyrrede enge, heder, overdrev og moser langs Damhus Å og hederne syd og øst for plantageområdet Sækken, nord for staldprojektet.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørrer på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre yngleciklus.

§ 3-søerne cirka 800 meter syd for staldprojektet er nærmeste potentielle levested for strandtudsens.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen.

Nærmeste potentielle levested for stor vandsalamander er § 3-søerne 800 meter syd for staldprojektet.

Grøn kølleguldsmed: Grøn kølleguldsmed forekommer i Danmark udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer: Gudenå, Karup Å, Storå og Skjern Å; der er endvidere ældre fund fra Varde Å. Arten er også fundet i en række vandløb med udløb i Hjarbæk Fjord. Grøn kølleguldsmed er tilknyttet solåbne strækninger med hurtigt strømmende, rent vand og sandet bund. Aktiviteter, der kan påvirke

denne type vandløb i negativ retning skal undgås: Forringet vandkvalitet som følge af nye drænudledninger, ændringer af vandløbets fysiske udformning, vandløbsvedligeholdelse (med opgravning af sediment) og øget skygning af vandløb på grund af tilplantning eller skovrejsning.

Damhus Å kan ikke udelukkes som potentielt leve- og rasteområde for grøn kølle-guldsmed.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppelignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk topprædator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg, og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får og kvæg, vejtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme ulve og da de vandrer meget omkring, vil man formentlig også lejlighedsvis kunne observere arten på marker og naturområder omkring staldprojektet. Den væsentligste trussel mod ulve er menneskelige forstyrrelser.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlister som truede eller sårbare i den umiddelbare nærhed af husdyrbruget.

Møborg grusgrav ligger i cirka 1,8 km sydvest for staldprojektet. Den nu nedlagte grusgrav rummer en for egnen usædvanlig rig og varieret flora og fauna, hvor blandt andet den insektædende plante liden soldug opleves.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplnitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger og projektet indebærer ikke nedrivning eller andre ændringer i tiloversblevne bygninger i området.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke er en væsentlig risiko for at påvirke fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Der inddrages ikke arealer, der tidligere har været vådområde og projektet indebærer ikke en betydende påvirkning af vandmiljøet. Projektet i sig selv vurderes

derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander, strandtudse eller grøn kølleguldsmed.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for bævere og de vil ikke blive generet af landbrugsdriften.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området og eventuelle ulve i området vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Den daglige drift af staldanlægget forventes ikke at ændres på en måde, der medfører forøget støj, vibrationer eller andet, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakupvirkningen af naturområderne omkring ejendommen er ikke på et niveau, der indebærer risiko for tilstandsændringer.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag

Miljøkonsekvensrapport

§ 16a-miljøgodkendelse af svinebruget
Donskærvej 33
7660 Bækmarksbro
v. Mathias Østerby

Donskærvej 33
– tegning af anlæg til slagtesvin etape 1+ 2

FJORDLAND.

Skive 9615 3000 Thisted 9618 5700 Lemvig 9663 0544

www.fjordland.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Datablad og forord	4
2.	Indledning	5
3.	Ikke-teknisk resumé	5
4.	Husdyrbrugets placering og projektets omfang	7
4.1	Husdyrbrugets placering	7
4.2	Nudriften og det ansøgte projekt	7
5.	Indretning og drift	7
5.1	Stalde og produktionsarealer	7
5.2	Gylleopbevaring- og håndtering	9
5.3	Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak	9
6.	Anlæg og bygninger	11
6.1	Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
6.2	Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	13
6.3	Ibrugtagning	13
6.4	Landskabelige værdier, beliggenhed og afstandskrav	13
7.	Ammoniakemission	15
7.1	Ammoniakemission og BAT	15
7.2	Ammoniakdeposition til naturområder	16
7.3	Bilag IV arter	18
8.	Lugtemissioner	19
8.1	Lugtbidrag til naboer og omkringboende	19
9.	Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	19
9.1	Støj og vibrationer	19
9.2	Transport	20
9.3	Lys	20
9.4	Skadedyr	21
9.5	Støv	21
10.	Reststoffer, affald og naturressourcer	21
10.1	Spildevand	21
10.2	Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider	21

FJORDLAND.

10.3	Døde dyr	21
10.4	Olie og brændstof	22
10.5	Energiforbrug	22
10.6	Vandforbrug	22
10.7	Forslag til egenkontrol	22
10.8	Grænseoverskridende virkninger	23
10.9	Påvirkning af jordarealer og jordbund	23
10.10	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	23
10.11	Samspillet mellem faktorerne	23
10.12	Alternative løsninger	23
10.13	Oplysninger om konsulenten	24
10.14	Yderligere oplysninger vedr. særlige karakteristika	24
11.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	24
11.1	IE-husdyrbrugets ophør	24
11.2	BAT: råvarer, energi, vand, management	24
11.3	Ikke-teknisk resumé af BAT-alternativer	26
12.	Konklusion	26

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Redegørelse for produktionsarealer

Bilag 3: Dimensionering af gyllekølingsanlæg

Bilag 4: Beredskabsplan

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

1. Datablad og forord

Husdyrbrugets beliggenhed	Donskærvej 33 7660 Bækmarksbro
Ansøgeroplysninger	Mathias Agerbo Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro Tlf.: 22 64 57 20 mathias_oesterby@yahoo.dk
CVR-nr.:	39 07 50 75
CHR-nr.:	58334 (slagtesvin)
Kommune:	Lemvig
Ejendomsnummer:	6650073866
Andre husdyrbrug ejet eller drevet af ansøger:	Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro med søer, slagtesvin/polte og smågrise (CHR-nr 58351)
Biaktiviteter:	Ingen
IE-brug:	Ja, slagtesvin > 2.000 stipladser
Ansøgningskema:	233429
Konsulent:	Lotte Stilling Nielsen Miljørådgiver i Fjordland Tlf.nr.: 96 63 05 56/40 18 25 54 Mail: lsn@fjordland.dk
Ansøgning indsendt:	5. juli 2022

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer de miljømæssige konsekvenser ved et ansøgt projekt på Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro.

Rapporten indeholder oplysninger til ansøgningen om miljøgodkendelse (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 A, B, C) samt til miljøkonsekvensrapporten (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 E, F), jf. kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4.

Rapportens oplysninger er baseret på konkret viden om husdyrbruget, kortanalyse, beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk samt yderligere informationer, der af ansøger er fundet væsentlige for at kunne nå frem til en begrundet konklusion om projektets væsentlige indvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten indgår i grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

2. Indledning

Husdyrbruget (slagtesvinebruget) på Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro er omfattet af en § 16b-miljøtilladelse fra 2021 med mulighed for etablering af et slagtesvineanlæg med tre staldbygninger, en bygning med foderlade, udleverings- og servicenum samt en 4.000 m³ gylletank med teltoverdækning. Der er tale om et helt nyt anlæg, hvor alle tidligere bygninger på ejendommen bliver fjernet. I § 16b-tilladelsen er det oplyst, at projektet svarer til etape 1 af et påtænkt større byggeri på ejendommen. Det tilladte projekt – etape 1 af det nye anlæg – er realiseret og taget i brug.

Der ansøges nu om et projekt, der omfatter etablering af yderligere 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere som tilbygninger til det etablerede husdyranlæg. Udvidelsen – etape 2 – svarer til fuld udbygning af det påtænkte byggeri på ejendommen.

Husdyrbruget drives som et selvstændigt anlæg med en selvstændig miljøtilladelse/godkendelse i forhold til ansøgers øvrige husdyrbrug. Udvidelsen er planlagt, så der kan være sammenhæng mellem bedriftens smågriseproduktion på Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro og kapaciteten til opfedning af slagtesvin.

Idet husdyrbrugets samlede ammoniakemission med det ansøgte er større end 3.500 kg NH₃-N/år, kræver ændringen en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, hvilket indebærer udarbejdelse af nærværende miljøkonsekvensrapport.

I miljøkonsekvensrapporten redegøres der for projektet og dets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker. Emissioner fra anlægget vurderes i forhold til placeringen af produktionen, og der redegøres for, hvilke foranstaltninger der træffes for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljø, natur og menneskers sundhed.

Husdyrbruget får endvidere mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og bliver dermed et IE-husdyrbrug.

3. Ikke-teknisk resumé

Herunder ses et ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapportens oplysninger:

Slagtesvinebruget på Donskærvej 33 ønskes udvidet med 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere med teltoverdækning. Staldene bliver tilbygninger til det staldanlæg, der er etableret, og gyllebeholderne placeres ved siden af den etablerede gyllebeholder med teltoverdækning.

Udvidelsen har til formål at fremtidssikre ejendommens mulige produktion i sammenhæng med bedriftens hovedejendom, hvor der produceres smågrise.

Konsekvenserne for miljø, natur og mennesker vurderes som følger:

- Det er beregnet, at krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) på husdyranlægget er overholdt med den valgte gulvtype i staldene samt ved at bruge gyllekøling og have telt på gyllebeholdere. Det vurderes hermed, at den

FJORDLAND.

generelle miljøpåvirkning er begrænset i det omfang, der kan forventes for tilsvarende projekter på et husdyrbrug.

- Det er beregnet, at den samlede ammoniakdeposition fra husdyranlægget til omkringliggende naturområder overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af beskyttet natur.
- Det er beregnet, at lugtpåvirkningen fra husdyrbruget til omgivelserne (nabobeboelser, samlet bebyggelse, byzone) overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Husdyrbruget udvides i tilknytning til anlæggets eksisterende bygninger, og det vurderes, at projektet vil være synligt men ikke vil påvirke de landskabelige interesser i væsentlig grad. De nye bygninger og gylletanke vil blive etableret i tilsvarende stil og farver som de eksisterende bygninger.

Det er vurderet, at niveauet af støj, støv, lys samt skadedyr ikke vil ændres væsentligt, og at der vises hensyn, så der ikke opstår væsentlige gener for omkringboende. Tilsvarende er det vurderet, at transporter til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne. Der vil være både daglige og sæsonbestemte transporter, der svarer til det forventelige omfang for et husdyrbrug af denne type og størrelse.

Det ansøgte projekt overholder gældende afstandskrav med undtagelse af afstandskrav til naboskel og ligger i tilknytning til det eksisterende anlæg. Projektet er planlagt som etape 2 af det etablerede nye anlæg på Donskærvej 33, og der er ikke fundet bedre alternativer. Projektet kræver ligesom etape 1 en dispensation fra afstandskrav til naboskel. Hvis projektet ikke gennemføres, vil flere smågrise fra Holmgårdvej 84 skulle frasælges eller opfedes på andre slagtesvineejendomme.

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

4. Husdyrbrugets placering og projektets omfang

4.1 Husdyrbrugets placering

Husdyrbruget ligger i et område med landbrug og spredt bebyggelse, ca. 2,2 km nordøst for Møborg og 4,3 km øst for Bækmarksbro. Afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper er ca. 4 km til habitatnatur (kategori 1 natur) og godt 1 km til heder og moser (kategori 2- og 3 natur).

4.2 Nudriften og det ansøgte projekt

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelser af husdyrbrug ses der på de ændringer, der er sket på ejendommen over en periode på 8 år.

Der var ingen produktion på Donskærvej 33 for 8 år siden, men 2021 blev der givet tilladelse til det nuværende anlæg med tre staldbygninger, en bygning med foderlade, udleverings- og servicerum samt en 4.000 m³ gylletank. Det ansøgte projekt, der beskrives i denne rapport, omhandler etablering af yderligere 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere som tilbygninger til det etablerede husdyranlæg.

I rapportens afsnit 5.1 samt i bilag 1 er der oversigtskort over ejendommen. Produktionsarealet i staldene (stiplads excl. areal med gange og foderkrybber), hvorfra der beregnes emission af lugt og ammoniak, er ændret over tid:

8-årsdrift: 0 m ²	overflade gyllebeholder: 0 m ²
Nudrift i alt: 1.035 m ²	overflade gyllebeholder: 883 m ²
Ansøgt i alt: 4.135 m ²	overflade gyllebeholder: 2.649 m ²

Dyreholdet forventes at kunne omfatte ca. 6.000 stipladser eller 20-24.000 stk. slagtesvin årligt i ansøgt drift - dog med fleksibilitet ift. antal og vægtgrænser. Ved en miljøgodkendelse efter § 16a opnås der fleksibilitet i sammensætningen af dyreholdet. Ansøgningen er udformet, så der i alle stalde frit kan veksles mellem smågrise og slagtesvin.

5. Indretning og drift

5.1 Stalde og produktionsarealer

Beskrivelse af stalde og produktionsarealer

På husdyrbruget er der produktionsarealer til slagtesvin i tre stalde med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) samt gyllekøling. Ved udvidelsen udvides produktionsarealet til i alt 12 stalde med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) samt gyllekøling. Effekten af gyllekøling øges for at opnå den nødvendige reduktion af ammoniakemissionen fra staldene.

Produktionsarealerne er opmålt af ansøger. Detaljeret oversigt over stalde, dyretyper og staldsystem i nudrift og ansøgt drift kan ses af nedenstående skema og luftfoto.

Produktionsarealet for etape 1 er tilpasset til det reelt etablerede areal (1.035 m²), der er lidt mindre end oplyst i § 16b-tilladelsen (1.100 m²). Der er redegjort nærmere for beregningen af produktionsarealer i bilag 2.

FJORDLAND.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
Staldområde Etape 2	5835	Mekanisk ventilation	3 m	(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	3100
Sum						4135
Nudrift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
8 års drift - Ingen data						

Dyretype, staldsystem og produktionsareal. Situationsplan og nærmere redegørelse for produktionsarealet kan ses i bilag 1 og 2.

Kort fra www.husdyrgodkendelse.dk

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

FJORDLAND.

Der ansøges om flex-gruppen "slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv", så der frit kan veksles mellem slagtesvin og smågrise på den pågældende gulvtype:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Øvrige staldarealer

I staldbygningerne er der også foderkrybber, drivgang og udleveringsrum mv. På disse arealer kan dyrene kortvarigt opholde sig i forbindelse med flytning, men idet dyrene ikke har fri adgang hertil, er det ikke medtaget i produktionsarealet. I henhold til gældende lovgivning vil disse arealerne blive rengjort maksimalt 4 timer efter, der har været dyr på dem (ved daglig adgang) eller 12 timer efter, der har været dyr på dem (ved ikke daglig adgang).

5.2 Gylleopbevaring- og håndtering.

Beskrivelse af gyllehåndtering og opbevaring

Flydende husdyrgødning opbevares dels i gyllekanaler/fortanke og dels i ejendommens tre gyllebeholdere.

Adresse, gyllebeholdere	Kapacitet i m ³	Evt. teknologi
Donskærvej 33	4.000	Telt
Donskærvej 33 (ny)	4.000	Telt
Donskærvej 33 (ny)	4.000	Telt
Kanaler og fortank	Ca. 600	
Kanaler (ny)	Ca. 1650	
Sum	14.250	

Oversigt over opbevaringslagre til husdyrgødning.

Ansøger vurderer, at bedriften råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet.

Gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Derudover tømmes de som hovedregel 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld, bl.a.:

- Pumpning af gylle sker under overvågning.
- Læsning af gyllevogne sker med sugekran og foregår under overvågning.

5.3 Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak

Gulvtypen i alle stalde er delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv), der har en relativt lav ammoniakfordampning.

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

FJORDLAND.

I gyllekummerne etableres der slanger til gyllekøling, der jf. Miljøstyrelsens teknologiblad kan reducere ammoniakemissionen med op til 30 % i et træk og slip-system. Udnyttelsen af gyllekøling øges fra nudrift til ansøgt drift, fordi reduktionskravet (BAT-kravet) øges gradvist med udvidelsen af nyetableret produktionsareal; effekten af gyllekøling øges derfor fra 6,5 % til 20,7 % i gennemsnit for staldanlægget¹. Med en gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen på 28,1 W/m² kan der jf. formlen $0,85 \cdot x - 0,004x^2$ ($x=W/m^2$) opnås en gennemsnitlig reduktion i ammoniakfordampningen på 20,7 %.

Der kan ifølge plantegningen etableres gyllekøling i 3.100 m² gyllekummer i det samlede staldanlæg. Dette svarer til, at varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på 761.908,8 kWh. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlægget. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Efter aftale med Klimadan foreslås flg. formulering af vilkår for gyllekøling med anvendelse af datalogger:

Indretning og drift:

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 1-12 - i alt 3.100m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med et gyllekølingsanlæg.
2. Gyllekølingsanlægget skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 28,1W/m²
3. Den samlede årlige køleydelse skal være på 761.908,8 kWh
4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlæg. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af komponenter, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol:

8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

¹ I ansøgningskema 233429 er der redegjort for omregning af BAT-krav til gyllekøling fastsat i tidligere godkendelse, så der kan beregnes et gennemsnitligt krav for alle stalde, se også afsnit 7

10. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Der etableres fast overdækning (telt) på husdyrbrugets tre gyllebeholdere. En ammoniakreducerende effekt på 50 % ved teltoverdækning er indregnet i opfyldelsen af BAT-kravet.

Følgende miljøteknologier er indtastet i ansøgningskemaet:

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20,7	
(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20,7	
Nudrift				
(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	6,5	
8 års drift - Ingen data				
Opbevaringslagre med miljøteknologi				
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)		
Ansøgt drift				
Gylletank 1 4000 m ³	Teltoverdækning	50,0		
Gylletank 2 4000 m ³	Teltoverdækning	50,0		
Gylletank 3 4000 m ³	Teltoverdækning	50,0		
Nudrift				
Gylletank 1 4000 m ³	Teltoverdækning	50,0		
8 års drift - Ingen data				

Ammoniakreduktionskravet (BAT-kravet) kunne opfyldes ved hjælp af andre gulvtyper (delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv) eller teknologier (luftrensning). Teknologierne gyllekøling og teltoverdækning er valgt, da de samtidig kan give driftsmæssige gevinster i form af delvis varmeudnyttelse samt forbedret opbevaringskapacitet til gylle.

Der er ikke fundet behov for at tilvælge teknologier ud over almindelig god hygiejne til reduktion af lugt.

6. Anlæg og bygninger

6.1 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der bygges 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere med teltoverdækning. Staldene bliver tilbygninger til det etablerede staldanlæg, og gyllebeholderne placeres ved siden af den etablerede gyllebeholder med teltoverdækning. Udvidelsen svarer til fuld udbygning af det planlagte byggeri på ejendommen.

FJORDLAND.

Staldanlægget etableres som en letstald (panelstald i stålplader) fra Skibbild Entreprise. Bygningerne etableres med mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene. Staldbygningerne har en højde på ca. 4 m til kip, foderladen og gangen har en højde på ca. 6,5 m til kip, og gyllebeholderne inkl. teltoverdækning har en højde på ca. 10 m over terrænhøjde.

Det nye byggeri får følgende udformning:

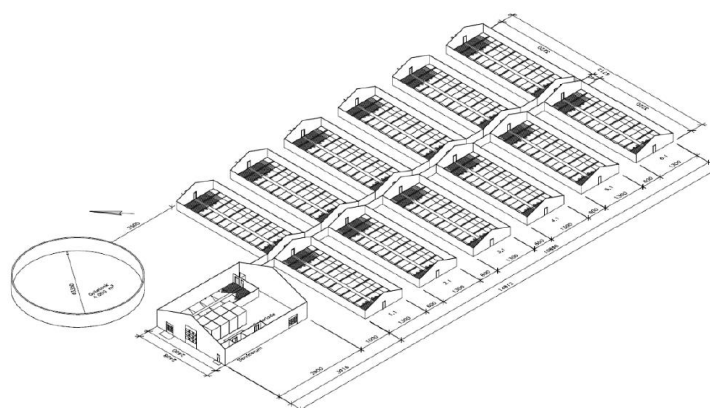
Byggeri	Mål, cirka	Materiale og farve	Taghældning
Stalde 3 eksisterende + 9 nye	H: 4 m L: 32,2 m B: 13 m	Mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene. Afkasthøjden er ca. 4,5 m	
Foderlade og gang, eksisterende	H: 6,5 m L: 90 + 60 m B: 25 m	Mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene	
Gyllebeholdere 1 eksisterende + 2 nye	H: 10 m 3 stk. à 4.000 m ³	Grå beton + teltduk	

Foto af etableret gylletank og foderlade (Trin 1) – marts 2022

Foto af tre etablerede stalde (Trin 1) – marts 2022

Tegning af samlet byggeri, Skibbild Entreprise 2021

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

6.2 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver også et husdyrbrug med søer, slagtesvin/polte og smågrise på ejendommen Lillebjerg, Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro. Husdyrbrugene drives i hvert sit CHR-nummer, og på grund af afstanden er der ikke forureningsmæssig sammenhæng imellem dem. Nærværende projekt har til formål at skabe sammenhæng i bedriftens produktion af smågrise og slagtesvin. En oversigt over ansøgers ejede og lejede ejendomme kan ses på databladet i afsnit 1.

6.3 Ibrugtagning

Husdyrbruget er i forvejen reguleret efter "stipladsmodellen", jf. § 16 b-tilladelse.

Ved ibrugtagning af de nye stalde skal § 16a-godkendelsens krav til reduktion af ammoniakemission efterleves, dvs. der skal anvendes en større effekt af gyllekøling samt etableres teltoverdækning på de to nye gyllebeholdere.

Fra det tidspunkt, hvor husdyrbrugets produktionsareal svarer til eller overstiger 2.000 stipladser til slagtesvin, gælder særreglerne for IE-husdyrbrug.

6.4 Landskabelige værdier, beliggenhed og afstandskrav

Husdyrbruget er placeret på den flade Bækmarksbro Hedeslette lige øst for Møborg Bakkeø. Området ligger på kanten af udpegning for geologisk bevaringsværdi (Møborg Bakkeø) men uden for udpegede landskabelige bevaringsværdier. Landskabet i området er fladt, med spredte læhegn, spredt bebyggelse og mindre veje. Landskabet mod syd er præget af større anlæg af vindmøller. Lemvig Kommune har i 2021 vurderet, at en gyllebeholder med teltoverdækning vil være husdyranlæggets mest fremtrædende element, men at projektet ikke vil udgøre en væsentlig landskabelig påvirkning.

Husdyrbruget på Donskærvej 33 ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. i landskabet.

Placeringen af de nye staldbygninger opfylder husdyrbruglovens afstandskrav ift. naboer (§ 6), natur (§ 7) og generelle afstandskrav (§ 8) med undtagelse af afstandskrav til naboskel, som der blev dispenseret fra i 2021. Se tabellen herunder:

Husdyrbrugslovens § 6			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse, landbrug	Donskærvej 41	225 m	50 meter
Nabobeboelse, landbrug uden landbrug	Donskærvej 35	375 m	
Byzone eller sommerhusområde	Bækmarksbro	4,3 km	50 meter
Bolig, blandet bolig og erhverv mv*.	Bur	3,5 km	50 meter
Husdyrbrugslovens § 7			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Kategori 1 natur	Rigkær - Damhus Å	4 km	10 meter
Kategori 2 natur	Hede	1,3 km	10 meter

Husdyrbrugslovens § 8			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandindvindingsanlæg	Boring 63.550 v. Donskærvej 41 <i>Boring 63.1193 og 63.505 er lukket</i>	200 m	25 meter
Fælles vandindvindingsanlæg	Bækmarksbro Vandværk	5,3 km	50 meter
Vandløb (herunder dræn) eller søer	Vandløb mod øst <i>Grøft i gl. skel nord for staldanlæg er rørlagt langs hele skellet, dvs. mindst 15 fra stald og mindst 100 m fra gyllebeholder. Der bygges ikke hen over rørledningen</i>	110 m	15 meter
Offentlig/privat fællesvej	Donskærvej, privat fællesvej (grus)	25 m	15 meter
	Donskærvej, offentlig vej (asfalt)	90 m	
Levnedsmiddelvirksomhed		> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	Ingen	-	15 meter
Naboskel	Lemvig Kommune har i 2021 dispenseret fra afstandskrav til naboskel matr. 4da, 27x og 6q, der ligger inden for 30 meter fra de ansøgte bygninger. Nabomatriklerne udgøres af omdriftsarealer uden nærliggende bebyggelse, og dispensationen er begrundet med det tidligere staldanlægs placering samt potentialet for ejendommens fremadrettede drift som landbrugsejendom. <i>Nord: matr. 4da, Kattenhøjvej 12 (tidl. J.E. Borup) er nu købt og lagt sammen med Donskærvej 33</i> <i>Syd: matr. 27x, Donskærvej 31 (P.N. Madsen)</i> <i>Vest: matr. 6q, Donskærvej 46 (K. Hald)</i> Der søges forsat om dispensation fra afstandskrav til naboskel for matr. 27x og 6q	Afstandskrav overholdt Ca. 13 m fra eksist. og ansøgt stald Ca. 25 m fra eksist. og ansøgt gyllebeholder	30 meter 30 meter 30 meter

* Område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende.

Samlet set vurderes det ansøgte at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom samt ikke i strid med kommuneplanens udpegninger, naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer eller husdyrbruglovens forbudszoner ud over afstandskrav til naboskel. Det blev i forbindelse med husdyrbrugets tilladelse i 2021 vurderet umuligt at placere anlægget uden dispensation fra afstandskrav til naboskel, idet der blev taget udgangspunkt i det tidligere staldanlægs indkørsel og placering. Dispensationen blev endvidere begrundet

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

med sikring af ejendommens potentiale for fremtidige udvidelser og drift som landbrugsejendom, dvs. det var indtænkt, at der også skulle komme en etape 2.

§ 16b-tilladelsens vilkår om etablering af afskærmende beplantning nord og øst for den etablerede gyllebeholder foreslås ændret til etablering af en afskærmende beplantning langs asfalten mod nord, så der er plads til kørsel omkring staldanlæg og gyllebeholdere.

Indkørsel til ejendommen planlægges etableret som et bredt grusbeltet areal ud til den private fællesvej (grusvejen) mod vest, hvor der i forvejen er indkørsel til anlægget. Indkørslen vil blive forlænget, så der kan køres ind omkring alle tre gyllebeholdere.

7. Ammoniakemission

7.1 Ammoniakemission og BAT

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift kan ses i nedenstående skema:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6230,2	529,9	6760,1
Nudrift	1838,7	176,6	2015,3
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

BAT-kravet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Det fremgår af nedenstående skema, at det vejledende BAT-krav er overholdt:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5885	883	6768
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6230	530	6760
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	8
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet til emissionen er fastsat i lovgivningen ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Husdyrbrugets BAT-krav er opfyldt med videreførelse af eksisterende krav (gyllekøling og teltoverdækning af én gyllebeholder) samt den nødvendige ekstra reduktion ved etablering af etape 2 (forøget effekt af gyllekøling samt teltoverdækning af tre gyllebeholdere).

Reduktionskravet, der videreføres fra staldene i etape 1, er indtastet som ansøgers forslag med begrundelsen:

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	1035	1,51	1	1559	1839	
(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	3100	1,31	1	4046		

Begrundelse for ansøgers forslag og kommunens krav		
Produktion	Ansøgers begrundelse	Kommunens begrundelse
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Tidligere fastsat krav om 6,5 % reduktion (skema 225736), dvs. 1,9 kg/m ² × (1-0,065) × 1100 m ² = 1954,2 kg. Da produktionsarealet i nudrift er tilpasset (reduceret) til de etablerede 1035m ² , må BAT-kravet fastsat i nudrift tilpasses til 1,9 kg/m ² × (1-0,065) × 1035 m ² = 1838,7 kg. I ansøgt drift er effekten af gyllekøling beregnet som det gennemsnitlige krav fordelt på alle stalde.	

Tallet i ansøgers forslag er større end ansøgningssystemets vejledende forslag. Det skyldes, at det vejledende forslag antager, at BAT-kravet fastsat i tidligere afgørelse svarer til reduktionskravet indtastet i ansøgt drift (20,7 %), selv om BAT-kravet fastsat i tidligere afgørelse (skema 225736) svarer til 6,5 % reduktion i staldområde Etape 1 samt teltoverdækning på gylletank 1. Det tidligere fastsatte krav til staldområde Etape 1 er derfor 1839 kg, når der tages højde for, at produktionsarealet er reduceret fra 1100 m² til 1035 m² i forhold til beregningen i skema 225736.

Produktionsarealet i staldområde Etape 1 skal ikke medregnes som nyt areal i forhold til progression i BAT-kravet, da byggeriet er realiseret. Fremgangsmåden for beregningen følger husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.1: *Det produktionsareal, der skal medregnes i henholdsvis PA 1 og PA 2, er produktionsarealet i det eller de ansøgte nye staldafsnit samt produktionsarealet i staldafsnit, der er omfattet af tidligere meddelte godkendelser og tilladelser, og som endnu ikke er realiseret, hvorved her forstås, at de endnu ikke opført eller som minimum omfattet af en for ansøger forpligtende aftale om opførelse m.v.*

Husdyrbrugets ammoniakemission i ansøgt drift stiger i forhold til nudriften og 8-års driften, hvilket skyldes udvidelsen af produktionsareal i stalde samt gødningslagre. I både nudrift og ansøgt drift er der desuden søgt om en flex-gruppe, hvor ammoniakemissionen er udregnet efter den dyretype, der har den højeste emission.

Det vurderes, at husdyrbruget har valgt teknologier, der sikrer det ansøgte i at leve op til gældende lovgivning. På baggrund heraf vurderes det, at den generelle miljøpåvirkning fra produktionsarealet på Donskærvej 33 er begrænset i det omfang, der kan forventes for tilsvarende projekter på et husdyrbrug.

7.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Tabt ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper med faldende artsrigdom og dominans af få ret almindelige plantearter til følge.

Ammoniakdepositionen fra Donskærvej 33 til omkringliggende natur kan ses i nedenstående skema:

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

FJORDLAND.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? ⓘ

Samlet emission: **6760,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **6760,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **4744,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? ⓘ

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift	
HedeSV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Mose Sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,3
Hede mv. Klosterheden	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
Rigkær Damhus Å	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Nærmeste område med Kategori 1 natur er habitatnatur (rigkær) i habitatområde H58 *Nissum Fjord*, der ligger 3,5 km sydvest for staldanlægget. Afstanden til habitatnaturen er ca. 4 km. Området vurderes at have lav eller middel bevoksning, og der er kumulation med ammoniakdeposition fra to andre husdyrbrug. Den totale ammoniaktilførsel fra husdyrbruget må derfor ikke overstige 0,2 kg N/ha/år, jf. husdyrlovbekendtgørelsens § 26. Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år foruden baggrundsbelastningen, og kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Nærmeste område med Kategori 2 natur er hedearealer syd for Sækken, der ligger ca. 1,1 km nord for staldanlægget. Området vurderes at have lav bevoksning. Den totale ammoniaktilførsel fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år, jf. husdyrlovbekendtgørelsens § 27, og da den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget er beregnet til 0,3 kg N/ha/år foruden baggrundsbelastningen, er kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Nærmeste områder med Kategori 3-natur er mindre hede- og mosearealer godt 1 km syd for staldanlægget. Noget af heden er tilgroet og derfor også registreret som potentielt ammoniakfølsom skov. Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om merdeposition under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, og da merdepositionen på arealerne er 0,1 kg N/ha/år, er kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt, og projektet vurderes at have en ubetydelig påvirkning.

Øvrig natur: Der er ingen beskyttet natur ud over vandløb i umiddelbar nærhed af staldanlægget, og der vurderes ikke at ske væsentlig påvirkning af øvrige naturområder.

Resenvej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

FJORDLAND.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen på Donskærvej 33 overholder lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition på kategori 1, 2 og 3 natur, og at det ansøgte ikke vil medføre forringet naturkvalitet i Natura 2000-områder eller beskyttede naturområder i nærheden af ejendommen.

7.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter

Bilag IV arter vil typisk have leve- og ynglesteder i og i nærheden af de beskyttede naturområder. Hvis disse naturområder påvirkes og ændres i negativ retning, kan det derfor medvirke til forringede levevilkår for bilag IV arterne.

Inden for en radius af ca. 2 km er der registreret fund af bilag IV-arterne bæver (ved Damhus Å) og markfirben (ved Sækken), dvs. ikke i umiddelbar nærhed af projektområdet (<http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch>). Bæver er på udpegningsgrundlaget for habitatområde H58, *Nissum Fjord* samt habitatområde H224 *Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage*.

Ansøger er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af husdyrbruget. Det vurderes, at følgende dyrearter fra habitatdirektivets bilag IV ikke kan afvises at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring husdyrbruget: småflagermus, markfirben, odder, bæver, ulv, spidssnudet frø, strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter.

Projektet vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger, potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben, strandtudse eller spidssnudet frø, og det vurderes derfor, at der ikke vil være negative konsekvenser for arterne.

Det vurderes, at odder og bæver ikke er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området, og eventuelle ulve vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Det vurderes samlet, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for.

8. Lugtemissioner

8.1 Lugtbidrag til naboer og omkringboende

Lugt fra husdyrbrug kommer primært fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. På Donskærvej 33 er der fokus på at reducere lugtgenerne ved rengøring, oprydning og hensyntagen i forbindelse med gyllehåndtering. Staldanlægget er placeret i en afstand af ca. 240 meter fra nærmeste nabobeboelse, og gyllebeholderne ligger i en afstand af ca. 280 meter fra nabobeboelse. Håndtering af gylle foregår under opsyn for at undgå spild og deraf følgende lugtgener. Ved udspreddning af gylle følges lovens krav, hvilket også bidrager til at reducere lugten mest muligt.

I forbindelse med ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen er der lavet en lugtberegning af det ansøgte i www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtberegningen er lavet efter FMK-model og ny lugtmodel, hvor der fastsættes en geneafstand til byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Beregningen viser, om lovens krav til de enkelte områder er overholdt. Hvis den faktiske afstand til området er længere end geneafstanden, er lovens krav overholdt.

Der er beregnet lugt til nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, og kumulationen er for alle beregninger angivet til 0. Det betyder at der ikke er indregnet lugtbidrag fra andre husdyrbrug i det punkt, beregningen er foretaget til. Konsekvenszonen angiver den afstand fra husdyrbruget, hvorfra man må forvente indimellem at kunne fornemme lugt fra produktionen.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Donskærvej 35 🏠	0	NY	419	335,2	416,1	Ja
Møborg 🏠	0	NY	806	806	2270,4	Ja
Bækmarksbro 🏠	0	NY	1036,1	1036,1	4433,7	Ja

Konsekvenszone: 1153 m

Det er beregnet, at lugtpåvirkningen fra husdyrbruget til omgivelserne (nabobeboelser, samlet bebyggelse, byzone) overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende.

9. Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget

9.1 Støj og vibrationer

Støjkilder fra slagtesvinebrug er primært ventilationsanlæg, foderanlæg og transporter af foder, dyr og husdyrgødning. På Donskærvej 33 anvendes der pt. færdigblandet foder, der ikke medfører støj fra en foderkværn. Der kan på et tidspunkt etableres et mølteri, så der kan kværnes korn til hjemmeblandet vådfoder i foderladen. I så fald bliver møllet den primære støjkilde. Støjen ud mod omgivelserne vil begrænses af, at både mølteri og fodersiloer er placeret inde i en isoleret bygning. Ventilations- og udfodringsanlæg, gyllepumper mv. vurderes ikke at give væsentlig støj, og der vurderes

ikke at være støj eller vibrationer af en karakter, der har væsentlig påvirkning uden for ejendommen.

9.2 Transport

Transporter til og fra ejendommen sker ad Donskærvej (kommunal asfalteret vej og privat fælles grusvej). Transporter forekommer primært i forbindelse med levering af foder, kørsel med levende og døde dyr samt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, se estimeret antal i tabel herunder. Den største forholdsvise stigning i antal transporter vedrører gylleudbringning, afhentning til slagteri samt foderleverancer.

Transport	Antal nudrift	Antal Ansøgt drift	Bemærkninger
Dyr ind	48	96	Traktor, normalt i tidsrummet kl. 11-15. Nu: gns. 4 læs/stald x 3 stalde x 4 hold/år (ca. 125 grise/læs) Ans: gns. 2 læs/stald x 12 stalde x 4 hold/år (ca. 250 grise/læs)
Dyr ud (slagteri)	26	104	Lastbil Nu: gns. 1 læs hver 2. uge, kan variere en del Ans: gns. 2 læs pr. uge
Døde dyr (DAKA)	78	78	Lastbil, anslået 1 gang/uge vinter og 2 gange/uge sommer
Korn	-	-	Pt. anvendes kun færdigfoder, men dette kan ændre sig, så der skal leveres korn med egen traktor og vogn
Foder	25	78	Lastbil Nu: anslået 1 læs hver 2. uge Ans: anslået 1,5 læs pr. uge
Halm	26	52	Traktor – hentes fra naboejendom
Gylle	140	560	Traktor. Al gylle udbringes direkte fra tanke til omkringliggende arealer. Gyllekørsel fra ejendommen vil være koncentreret i forårmånederne, dog med en mindre andel udbragt til raps om efteråret. Antaget kapacitet ca. 30 t/læs
Dieselolie	-	-	
Affald	-	-	
Andet			
I alt, cirka	343	968	

På baggrund af ovenstående vurderes det, at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af miljøet, herunder befolkningens sundhed. Det vurderes, at antallet af transporter ikke er uforholdsmæssigt stort i forhold til husdyrproduktionens type og størrelse.

9.3 Lys

Lys i staldene er timerstyret dvs. slukket om dagen, når der er tilstrækkeligt med dagslys, og tændt i de mørke timer efter behov, når grisene skal æde.

Udleveringsrampen ved foderladen er afskærmet af hensyn til vinden, og dermed vil lys fra udleveringsrampen også blive afgrænset fra omgivelserne. Det forventes ikke, at ejendommens nuværende eller ændrede belysning vil påvirke omgivelserne, herunder landskab og mennesker negativt.

9.4 Skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, der kan være til gene for ejendommen, foretages der løbende bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Der anvendes rovfluer til fluebekæmpelse i staldene, og rottebekæmpelse udføres via aftale med Kiltin. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af skadedyr.

9.5 Støv

Støvgener fra slagtesvinebrug kan opstå i forbindelse med transporter og levering af foder. Donskærvej 33 ligger som den første ejendom på en privat fælles grusvej, dvs. støv fra kørsel til ejendommen vil ikke påvirke nabobeboelser. Korn og foderstoffer vil blive tippet i en grav inde i foderladen og køres med snegl ind i siloer. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af støv.

10. Reststoffer, affald og naturressourcer

10.1 Spildevand

Alt afløb fra stalde, udleveringsrum og gangarealer vil blive opsamlet til gyllesystemet. Spildevand fra personaletolet (sanitært spildevand) vil blive ledt til nedsivning. Tagvand fra de nye bygninger (ca. 4.000 m²) vil i lighed med tagvand fra ejendommens etablerede bygninger og tidligere bygninger blive udledt gennem lukkede afløb til grøfter nord og syd for staldanlægget. Grøfterne har forbindelse til vandløb, der løber til Damhus Å. Det vurderes, at spildevand fra husdyrbruget håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning og ikke vil medføre væsentlige gener for miljøet og omgivelserne.

10.2 Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider

Der er ikke meget affald og ingen affaldscontainer med fast tømningsordning på ejendommen. Dåser fra mærkespray samles i poser og afleveres som erhvervsaffald på genbrugspladsen i Bækmarksbro. Klinisk affald som kanyler, flasker, knive (gule spande) afleveres via Holmgårdvej 84 til Marius Pedersen. Der håndteres ikke kemikalier, olie mv. til maskiner på ejendommen. Det vurderes, at affald håndteres i overensstemmelse med gældende regler, og at der på husdyrbruget er fokus på at reducere og genanvende, hvor det er muligt. Affald fra husdyrbruget vurderes ikke at medføre væsentlige følger for miljøet eller bidrage til klimaforandringer.

10.3 Døde dyr

Døde dyr opbevares på en plads ved gyllebeholderne. Pladsen er afskærmet og ligger i god afstand fra naboer og offentlig vej. Det vurderes, at døde dyr opbevares og bortskaffes på en måde, der lever op til gældende lovgivning og som ikke vil påvirke omgivelserne, herunder miljø og omkringboende i væsentlig negativ retning.

10.4 Olie og brændstof

Der kræves generelt ikke opvarmning af staldene, men staldluften kan varmes og tørres med varme fra gyllekølingsanlæg. Der planlægges ikke etablering af andre varmekilder. Der er ingen olie- eller brændstofftank på ejendommen.

10.5 Energiforbrug

Ventilationsanlæg, foderanlæg, belysning, pumper og andre energiforbrugende installationer er nye (etableret i 2022) samt planlægges vedligeholdt og opdateret, så nytteværdien holdes optimal i forhold til energiforbruget. El-forbruget på ejendommen bliver opgjort kvartalsvist pga. forbrug < 100.000 kWh/år (der foreligger endnu ikke konkrete tal på årsforbrug i nudriften). Energiforbruget vil stige som følge af udvidelsen af stalde samt det øgede ydelseskrav til gyllekølingsanlægget. Husdyrbrugets årlige energiforbrug til produktionen forventes at være som nedenfor angivet:

	Nudrift	Ansøgt drift
El	Lavt pga. energieffektive installationer og brug af færdigfoder, kender ikke kWh/år	Stigende pga. øget krav til gyllekøling, stadig energieffektivt. Kender ikke kWh/år
Diesel	0	0

Det vurderes, at energiforbruget er indenfor rimelighedens grænser for et husdyrbrug af denne størrelse, hvor der er krav om teknologi til at reducere ammoniakudledningen. Der tænkes løbende bæredygtige tiltag ind i den ansøgte produktion, og energiforbruget vurderes ikke at medføre væsentlige følger for miljøet eller klimaet.

10.6 Vandforbrug

Donskærvej 33 er tilsluttet Bækmarksbro Vandværk (offentligt vandforsyningsanlæg), og de tidligere vandboringer på ejendommen er blevet nedlagt. Det forventes, at vandforbruget vil svare til normtal for produktionen. Det forventede årlige vandforbrug kan ses i tabellen herunder:

	Nudrift	Ansøgt drift
Vandforbrug	Ca. 2.800 m ³	Ca. 11.200 m ³

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild kan begrænses ved brug af veldimensionerede drikkebrug og vandbesparende tiltag ved rengøring. Det vurderes, at vandforbruget på ejendommen begrænses mest muligt under hensyntagen til både vandressourcen og husdyrbrugets drift.

10.7 Forslag til egenkontrol

Der foretages løbende opsyn og årlig registrering af forbruget af el, vand, olie m.fl.

10.8 Grænseoverskridende virkninger

Med husdyrbrugets placering langt fra landegrænser vurderes det ikke, at anlægget selv eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke områder i andre lande.

10.9 Påvirkning af jordarealer og jordbund

I forbindelse med etablering af de nye stalde og gyllebeholdere vil der blive inddraget nuværende markareal til bebyggelse og køreareal. Udvidelsen vil ske i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg. I forbindelse med etape 1 blev der rørlagt et vandløb, så der er sikret god afstand til åbent vandløb fra både stalde og gyllebeholdere. Ved anlægsarbejdet skal der tages højde for beskyttelsen af det rørlagte vandløb. Projektet vil ikke medføre yderligere rørlægning. Der opbevares ikke større mængder af olie eller kemikalier på husdyrbruget, der kan påvirke jordbunden. Der vurderes samlet set ikke at være særlige forhold på Donskærvej 33, som vil udgøre en risiko for påvirkning af jordarealer og jordbund.

10.10 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed, og den generelle drift af husdyrbruget vurderes ikke at medføre risiko for befolkningens og menneskers sundhed.

10.11 Samspillet mellem faktorerne

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal det vurderes, om det ansøgte har kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Der er i forbindelse med miljøberegninger i www.husdyrgodkendelse.dk vurderet på husdyrbrugets lugt- og ammoniakpåvirkninger i sammenhæng med andre husdyrbrug. Udvidelsen af husdyrbruget overholder de krav, som lovgivningen fastsætter.

Der er igennem miljøkonsekvensrapporten redegjort for den enkelte punkter 1 – 4, og det vurderes, at samspillet mellem disse faktorer ikke betyder, at det ansøgte i sig selv og i kumulation med andre nærliggende husdyrbrug vil have væsentlig negativ påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, jordarealer, jordbund, vand, luft og klima samt materielle goder, kulturarv og landskabet.

10.12 Alternative løsninger

De alternative løsninger blev grundigt overvejet før etableringen af etape 1 af det helt nye slagtesvineanlæg på Donskærvej 33. De etablerede bygninger (foderlade mv.) er dimensioneret, så de passer sammen med udvidelsen i etape 2, og det samlede staldanlæg er dimensioneret i forhold til ansøgers smågriseproduktion på Holmgårdvej

84. De nuværende bygninger på Donskærvej 33 er etableret i forventning om en efterfølgende etape 2, som derfor også er omtalt i 16b-tilladelsen fra 2021.

Placeringen af husdyranlægget på Donskærvej 33 er valgt, fordi her er god afstand til nabobeboelser og ammoniakfølsom natur og dermed en begrænset miljøpåvirkning af omgivelserne.

Nul-alternativet (hvis projektet ikke gennemføres) vil betyde større frasalg af smågrise fra Holmgårdvej 84 eller slagtesvineproduktion på flere ejendomme. De forventede fordele ved en samlet produktion vil komme til at mangle.

10.13 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af miljørådgiver Lotte Stilling Nielsen, Fjordland.

10.14 Yderligere oplysninger vedr. særlige karakteristika

Projektet eller området vurderes ikke at være omfattet af særlige karakteristika, der kræver oplysninger ud over de ovennævnte.

11. Oplysninger om IE-husdyrbruget

11.1 IE-husdyrbrugets ophør

Hvis IE-husdyrbruget ophører, vil stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere, der ikke er nødvendige for markdrift, blive tømt og rengjort. Affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med gældende regulativer, og der vil blive gjort grundigt rent for at undgå tilløb af skadedyr eller risiko for miljøuheld.

11.2 BAT: råvarer, energi, vand, management

Ammoniakemission: BAT-kravet til reduktion af ammoniakemission er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk, se afsnit 7.1 – *Ammoniakemission og BAT*. Det er valgt at anvende teknologierne gyllekøling og teltoverdækning af gyllebeholdere, fordi de også kan give driftsmæssige fordele. Med de valgte teknologier er kravet opfyldt, og det er derfor fravalgt at anvende teknologier som luftrensning og gylleforsuring.

Råvarer og foder: Foder kan indkøbes færdigblandet, eller det kan bestå af korn, soja og sækkevarer, der opbevares og blandes i foderladen, hvorfra det pumpes som vådfoder ind til grisene. Foderforbruget varierer alt efter den aktuelle gennemsnitsstørrelse på grisene. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med rådgivere.

Der er fokus på at minimere foderspild, bl.a. ved at sikre rigtig indstilling af foderanlæg løbende. Fodringskravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 følges. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Energi: Der er tale om et nyt staldanlæg med energibesparende frekvensstyret ventilationsanlæg og LED-belysning i alle bygninger. Ventilation og belysning rengøres jævnligt for at sikre optimal drift og dermed mindst muligt elforbrug. Der er ingen unødvendig belysning i og omkring staldene. Der kræves generelt ikke opvarmning af staldene, men staldluften kan tørres med indvundet varme fra gyllekølingsanlæg. Der

FJORDLAND.

planlægges ikke etablering af andre varmekilder. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Vand: Husdyrbruget er koblet på vand fra Bækmarksbro Vandværk (offentligt vandforsyningsanlæg), og de tidligere vandboringer på ejendommen er nedlagt.

Alle drikkeventiler i svinestaldene er placeret over krybberne, således at vandspild minimeres. Der er fokus på minimering af vandspild via regelmæssig kontrol af drikkeventiler i ejendommens miljøledelsessystem.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Management og egenkontrol:

På bedriften er der følgende tiltag i forbindelse med management og egenkontrol:

1. *Uddannelse og træningsprogrammer for personale.*
Bedriftens medarbejdere uddannes løbende efter behov igennem f.eks. ERFA-grupper, kurser og efteruddannelse. Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og er bevidste og informerede om det ansvar og de vilkår, der dermed følger.
2. *Registrering af vand, energi, foder, spild, forbrug af handels- og husdyrgødning.*
Der føres løbende kontrol med foderforbruget til dyrene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug, men vand- og energiforbrug opgøres kvartalsmæssigt/årligt i forbindelse med regnskabet.
3. *Beredskabsplan.*
Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet. Planen revideres og opdateres én gang årligt eller i forbindelse med konkrete ændringer på ejendommen.
4. *Miljøledelsessystem*
Når husdyrbruget bliver IE-brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin), vil der blive udarbejdet et miljøledelsessystem, som fokuserer på at opretholde en renere, mere bæredygtig og miljøvenlig drift. Ansatte på ejendommen skal orienteres om fokuspunkter i miljøledelsessystemet, og der skal følges op på fokuspunkterne årligt.
5. *Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar.*
Efter tømning af hver sektion bliver staldsektionerne vasket og overbrusning, ventilations- og varmeanlæg bliver rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres udfodringsanlægget og vandventilerne. Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.
6. *Hensigtsmæssig planlægning af aktiviteter på anlægget.*
Flytning af dyr sker så vidt muligt altid på hverdage i dagtimer (kl. 11-15), dog har ansøger ikke indflydelse på afhentningstidspunkter til slagteri.

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

www.fjordland.dk

FJORDLAND.

Gylleudslusning foretages så vidt muligt altid på ugens hverdage inden for normal arbejdstid. Fodertransport til og fra ejendommens lager foretages normalt på ugens hverdage.

I forbindelse med høst vil der dog foregå arbejde ud over almindelig arbejdstid. Faste arbejdsopgaver inddeles i daglige-ugentlige-månedlige-årliche opgaver.

Egenkontrol foreslås at omfatte bl.a. daglig overvågning af foderforbruget og periodevis kontrol af vand- og energiforbrug.

7. Medarbejderne instrueres omkring:

- Dyrenes sundhed og velfærd.
- Foder og hygiejne
- Medicinanvendelse
- Affaldshåndtering
- Anvendelse af rengøringsmidler
- Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr
- Risici og Beredskabsplan
- Miljøledelsessystemet
- Arbejdssikkerhed, APV
- Sundhedsrisici
- God produktionspraksis

11.3 Ikke-teknisk resumé af BAT-alternativer

Der er tale om et helt nyt staldanlæg, hvor der anvendes de teknologier, teknikker og foranstaltninger, der på ansøgningstidspunktet vurderes nødvendige.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på Donskærvej 33 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

12. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak, det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab, natur og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler, der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

Bilag 1: Situationsplan og bygningsoversigt. Ansøgningen vedrører udvidelse af anlægget med 9 nye staldsektioner (staldområde etape 2) samt to nye gylletanke.

Reservevej 85
7800 Skive
T. 9615 3000

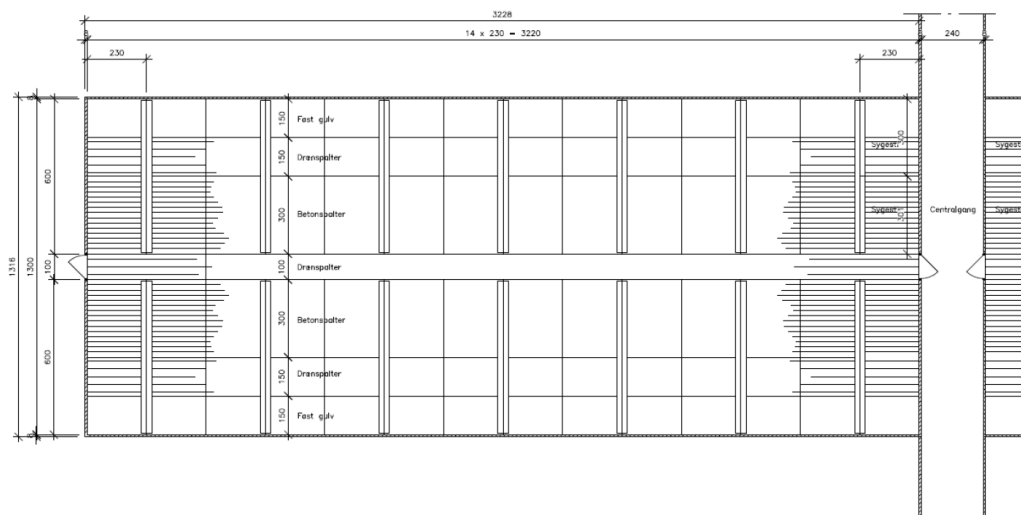
Silstrupparken 2
7700 Thisted
T. 9618 5700

Industrivej 53
7620 Lemvig
T. 9663 0544

Bilag 2: Beregning af produktionsareal

Der ansøges om mulighed for etablering af 9 nye staldsektioner med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv), der kan anvendes til både smågrise og slagtesvin. Staldsektionerne vil blive forbundet til den eksisterende bygning med foderlade, udleverings- og servicenum samt staldsektioner via en centralgang. Gangarealer og udleveringsrum er ikke medregnet som produktionsarealer på anlægget.

Produktionsarealet er beregnet som 28 stier à $6 \times (2,3 - 0,25) = 344,4 \text{ m}^2$ i hver sektion. Dette svarer til $1033,2 \text{ m}^2$ produktionsareal i de tre første stalde (etape 1) og $3099,6 \text{ m}^2$ produktionsareal i de efterfølgende 9 stalde (etape 2) = $4132,8 \text{ m}^2$ produktionsareal i alt. I § 16b-miljøtilladelsen (etape 1) blev der regnet med 1100 m^2 produktionsareal i de tre første stalde, men dette er tilrettet i både nudrift og ansøgt drift i § 16a-ansøgningen, så der nu regnes med **1.035 m^2** produktionsareal i de tre første stalde (etape 1) og **3.100 m^2** produktionsareal i de næste 9 stalde (etape 2), dvs. **4135 m^2** produktionsareal i alt. I alle 12 staldsektioner er der slanger til gyllekøling i kanalerne.

Figuren herover viser indretningen af en staldsektion på $13 \text{ m} \times 32,2 \text{ m}$ inkl. foderkrybber og midtergang. Foderkrybberne mellem to stier er $0,5 \text{ m}$ bred, jf. ansøgers opmåling. Der er indregnet produktionsarealer (bruttoareal ekskl. foderkrybber og midtergang) fra i alt $3+9=12$ staldsektioner af denne type i ansøgningen. Det samlede produktionsareal i ansøgningen ses i tabellen herunder.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
Staldområde Etape 2	5835	Mekanisk ventilation	3 m	(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	3100
Sum						4135
Nudrift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
8 års drift - Ingen data						

Bilag 3: Dimensionering af gyllekølingsanlæg, jf. Klimadan

Mathias Østerby
 Slagtesvineanlæg
 Donskærvej 33
 7660 Bækmarksbro

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): Fase 2

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendt plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.	3.100 m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov.	4,4 %
Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.	
Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen . (Ammoniak reduktion)	28,1 W/m ²
Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion).	22,0 W/m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).	20,7 %
Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.	20,7 %

Reservevej 85
 7800 Skive
 T. 9615 3000

Silstrupparken 2
 7700 Thisted
 T. 9618 5700

Industrivej 53
 7620 Lemvig
 T. 9663 0544

Bilag 2

Kortudsnit fra skema 233 429. Afstanden mellem naboskel og den projekterede Gyllebeholder 2 er målt til 24,9 meter.

Bilag 3

Beplantningsplan. Den grønne markering viser, hvor der skal etableres beplantning jf. vilkår 6.

Bilag 4

Eksisterende staldanlæg på Donskærvej 33 set fra syd. Det foran- og bagvedliggende terræn er fladt og uden særlige landskabelige værdier. Der er åben indsigts til staldanlægget. De tre identiske stalde giver herfra anlægget et selvstændigt harmonisk udtryk. Gyllebeholderen med overdækning ses til venstre for busken i forgrunden.

HØRING

Eksisterende staldanlæg på Donskærvej 33 set fra øst. Det foranliggende terræn er fladt og uden særlige landskabelige værdier. Det bagvedliggende landskab er Møborg Bakkeø. På grund af en større sammenhængende plantage er bakkeøens konturer udvisket. Til højre for staldanlægget anes det, at landskabet hæver sig. Den begyndende "opstigning" til bakkeøen markeres fint ved Donskærvejs bratte venstresving efter at staldanlægget er passeret.

Staldanlæggets mørke facader dæmper anlæggets udtryk, mens gyllebeholderen i højere grad fanger beskuerens opmærksomhed, også på grund af gyllebeholderens voluminøse fremtonen.

Der er direkte indsigt til staldanlægget. En foranliggende beplantning, særligt foran gyllebeholderen og de projekterede gyllebeholdere, vil i betydelig grad dæmpe landskabspåvirkningen.

Eksisterende staldanlæg på Donskærvej 33 set fra nord (Kattenhøjvej). Den asfalterede Donskærvej ses i forgrunden. Op ad den bagvedliggende, flade hedeslette skyder en mangfoldighed af vindmøller op. Lange og lige læhegn og spredte bevoksninger, primært nåletræer, reducerer landskabets skala. Der er åben indsigt til staldanlægget, som helt domineres af gyllebeholderen. En afskærmende beplantning foran gyllebeholderen vil dæmpe anlæggets samlede landskabspåvirkning betydeligt.

HØRNING

Eksisterende staldanlæg på Donskærvej 33 set fra vest, lidt nord for Donskærvej i forgrunden. Gyllebeholderen fremstår dominerende i forhold til de mindre og lavere stalde. Her, set fra foden af Møborg Bakkeø, hævet over den flade hedeslette, opleves Donskær i en større skala, da beskueren ser over de mange tværgående læhegn. Landskabeligt er dette det mest interessante indblik til Donskær på grund af den større skala.

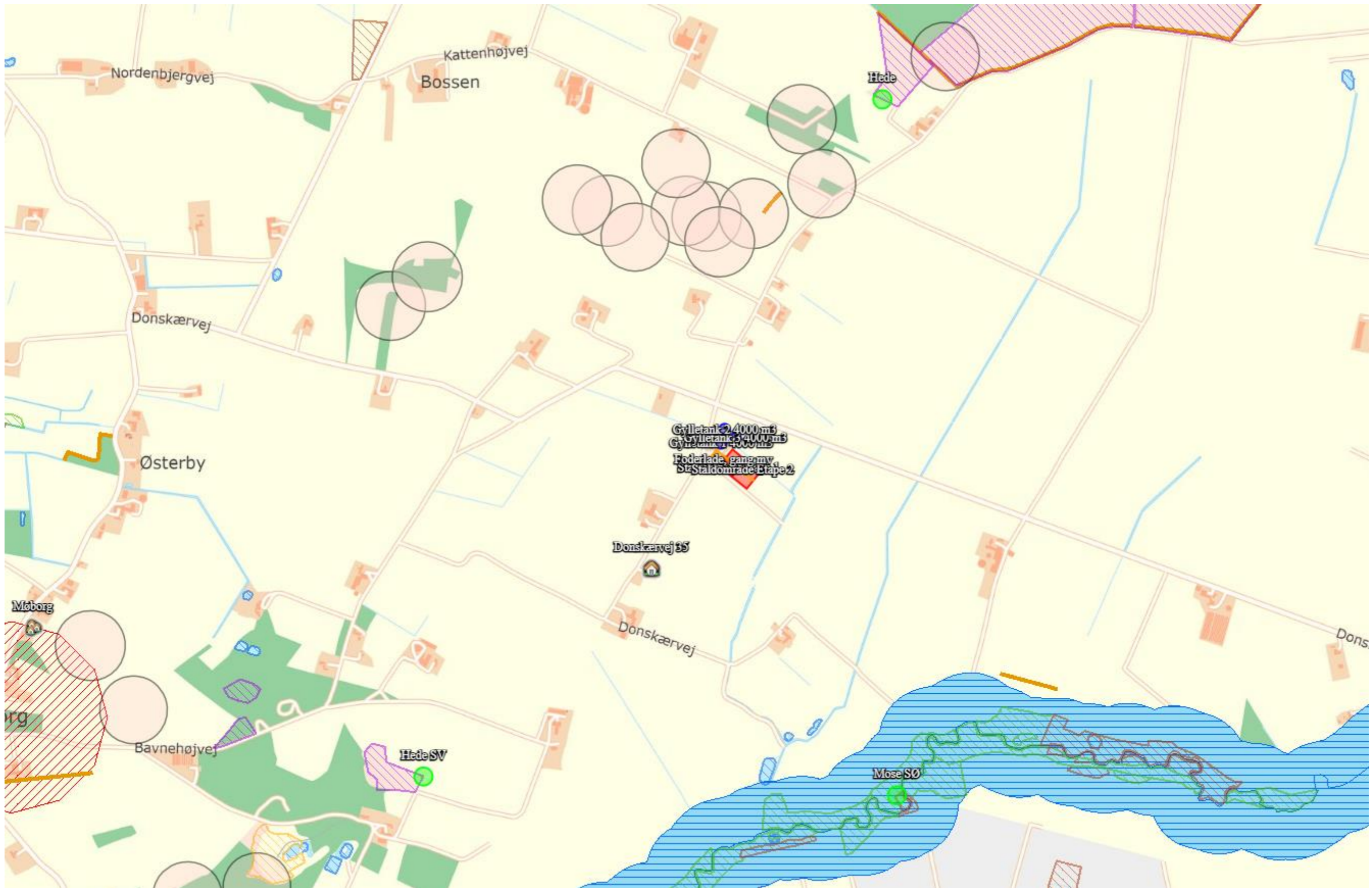
Landskabsoplevelsen kan herfra påvirkes af større anlæg.

Den eksisterende gyllebeholder fremstår voluminøs, hvilket forstærkes af, at staldanlægget er opdelt i flere mindre enheder med en forholdsmæssigt lav bygningshøjde.

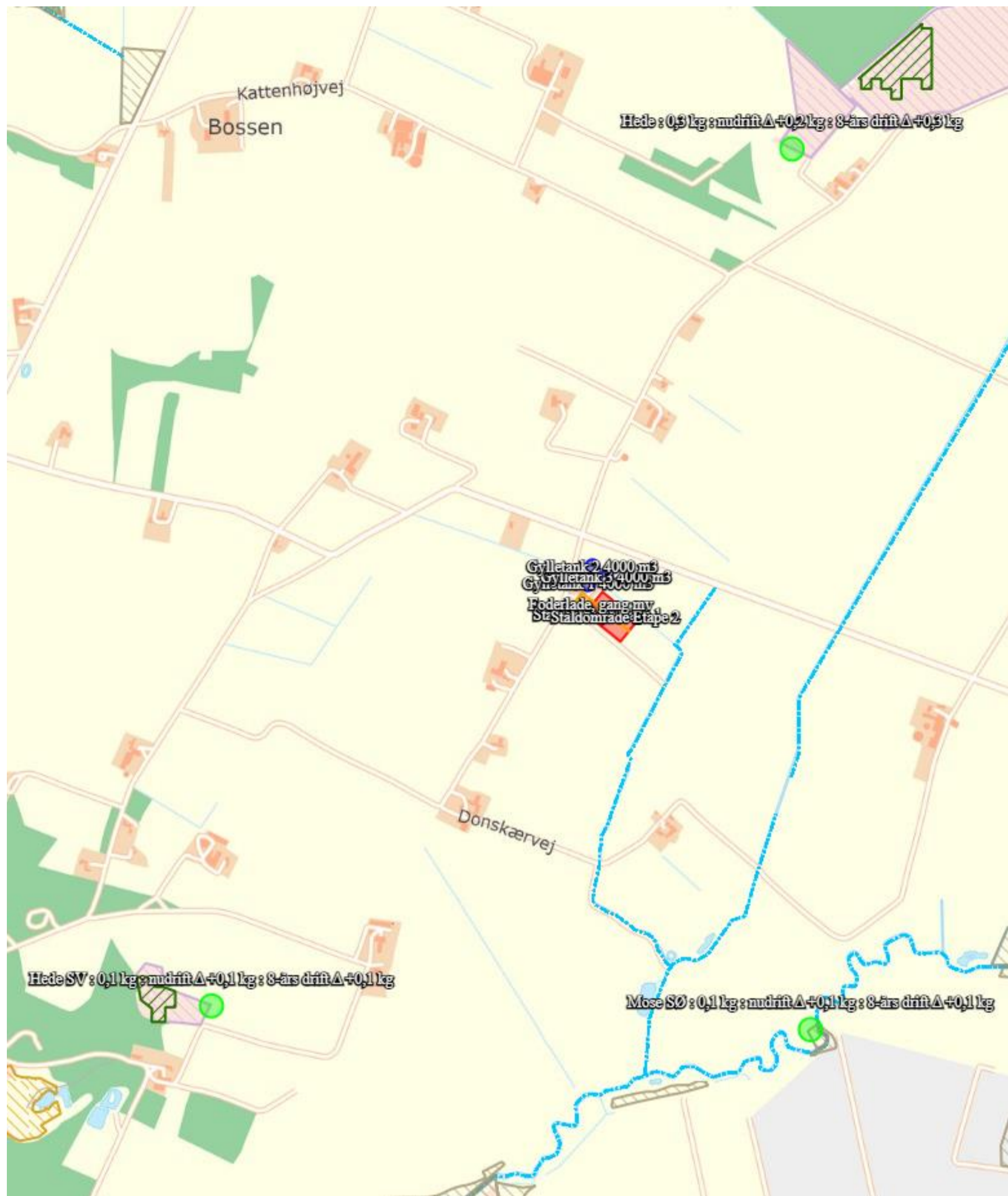
Afskærmende beplantning om den eksisterende og de projekterede gyllebeholdere vil dæmpe staldanlæggets samlede udtryk og knytte anlægget til omgivelserne i højere grad end den bestående beholder og det bestående anlæg, der på grund af den manglende beplantning opleves vilkårligt placeret i landskabet.

De projekterede to gyllebeholdere vil sammen med den bestående beholder fremstå meget markante og unødigt dominerende i landskabet uden en omgivende beplantning. Samtidig udformes staldene som flere mindre enheder med lav byggehøjde, hvilket delvist udvisker sammenhængen mellem beholdere og stalde. Beplantning omkring gyllebeholderne vurderes at bidrage til en større oplevelse af et samlet anlæg og samtidig sløre og dæmpe anlæggets påvirkning af landskabet.

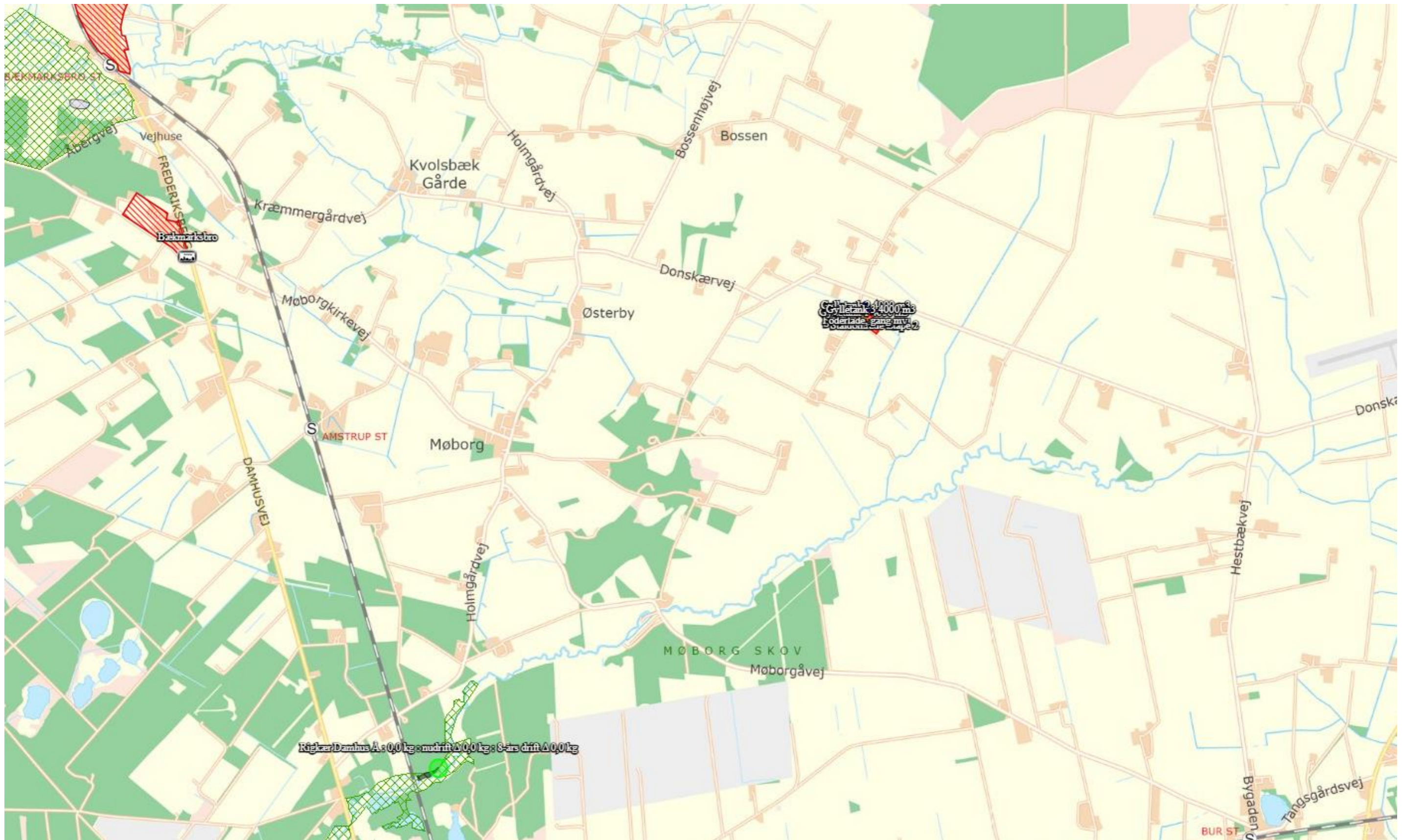
Ved etablering af en tæt beplantning om den bestående og de projekterede gyllebeholdere, vurderes projektet ikke at udgøre en væsentlig forstyrrelse af landskabet.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 233 429. Donskærvej 33 i centrum. Kortet viser placering af nærmeste enkeltbeboelse (Donskærvej 35) og samlet bebyggelse (Møborg). Orange linjer er beskyttede diger. Markerede cirkler er fortidsmindebeskyttelseslinje om oldtidshøje. Rød skravering i Møborg er kirkebeskyttelseslinje, blå skravering om Damhus Å er å-beskyttelseslinje og øvrige skraveringer er beskyttet natur. Grønne punkter er ammoniakberegningsskemaer.

Kortudsnit fra <https://husdyrgoedkendelse.dk>, skema 233 429. Kortet viser kategori 2- og 3-natur og beregningspunkter for kategori 2- og 3-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kortet viser desuden beskyttede vandløb (blå stiplede linjer).

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 233 429. Kortet viser kategori 1-natur og beregningpunkter for kategori 1-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kortet viser desuden habitatområder (grøn skravering) og byzoner (rød skravering).

Målebordsblad 1842-99 med underliggende ortofoto fra 2022. Da målebordsbladet er udarbejdet, er der ikke etableret skelgrøft mellem matrikel 27x og 27p.

Målebordsblad 1901-71 med underliggende ortofoto fra 2022. Der er på dette nyere målebordsblad etableret skelgrøft mellem matrikel 27p og 4ad.

Grøften mellem matrikel 27p og 4ad, som afvander grøften mod vest, fremgår ikke af de to målebordsblade.

Foto af skelgrøft mellem 27p og 27x, 17. marts 2023. Dage forinden har været præget af store nedbørsmængder og jorden er vandmættet. De orange drænrør er afløb for overfladevand fra det bestående anlæg. Ved en ny besigtigelse den 12. april 2023 er det konstateret, at der ikke er betydende vand i grøften. Det konstateres samtidig, at grøften ikke har synlige tilløb fra vest eller synlige afløb mod øst. Grøften vurderes heraf ikke at være vandførende, og betragtes ikke som et vandløb i Vandløbslovens forstand.